

Jaarverslag 2009

Deel I
25 maart 2010

2010|1a

Minaraad
milieu-en natuurraad
van Vlaanderen

SAR Minaraad

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Jaarverslag 2009

2010/1a

Deel I

©
JURGEN
SLEEWAEGEN

Artikel 19 van het kaderdecreet tot regeling van de strategische adviesraden van 18 juli 2003 bepaalt dat de strategische adviesraden hun jaarverslag voor 15 mei moeten bezorgen aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement

Inhoud

Woord vooraf	5
1 De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	8
1.1 Taakstelling	8
1.2 Samenstelling	9
1.3 Werking	11
2 Processen 2009 (1 januari tot 31 mei 2009)	13
2.1 Interne processen	13
Vergaderritme	13
Aantal adviezen en hun status	14
Studies	14
Hoorzittingen	14
2.2 Externe communicatie	16
Website	16
Persberichten	16
Elektronische nieuwsbrieven	16
Tijdschriftartikels	17
Externe fora	17
2.3 Europese werking	18
3 Processen 2009 (1 juni tot 31 december 2009)	19
3.1 Interne processen	19
Vergaderritme	19
Aantal adviezen & hun status	19
Studies	20
Hoorzittingen	20
3.2 Externe communicatie	22
Website	22
Persberichten	23
Elektronische nieuwsbrieven	23
Tijdschriftartikels	23
Externe fora	24
3.3 Europese werking	24

4 Adviezen 2009 (1 januari tot 31 mei)	25
4.1 Strategie & governance	25
Milieubeleidsplan 4	25
Erkenningen	25
4.2 Milieuhygiëne	26
Afvalbeheer	26
Waterbeleid	27
Luchtverontreiniging & klimaat	30
Energiebeleid	34
Gezondheid	36
4.3 Open ruimte	37
Biodiversiteit	37
Jacht	39
Erkenningen	39
4.4 Ruimtelijke ordening	40
Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)	40
5 Adviezen 2009 (1 juni tot 31 december)	42
5.1 Strategie & governance	42
Beleidsnota	42
Duurzame ontwikkeling	43
Begroting en decreten ter begeleiding van de begroting	43
5.2 Milieuhygiëne	44
Klimaat	44
Energie	45
5.3 Open ruimte	47
Biodiversiteit	47
Jacht	48
Erkenningen	50
5.4 Ruimtelijke ordening	54
Mobiliteit	54
6 Financieel beheer 2009	57
Bijlage 1: Samenstelling secretariaat 2009	61
Bijlage 2: Aanwezigheden raadszittingen (1 januari tot 31 mei 2009)	62
Bijlage 3: Aanwezigheden raadszittingen (1 juni tot 31 december 2009)	66
Bijlage 4: Overzicht adviezen 2009	70
Bijlage 5: Afkortingenlijst	73

Woord vooraf

Geachte lezer,

Voor de Minaraad stond 2009 volledig in het teken van de uitvoering van de eigen hervorming in het kader van de algemene operatie "Beter Bestuurlijk Beleid". De Minaraad werd op 1 juni 2009 immers omgevormd tot een strategische adviesraad met rechtspersoonlijkheid. De samenstelling en de werking van de Raad veranderden grondig. Dit heeft ook zijn impact op dit jaarverslag. De verslaggeving moet immers in twee delen gesplitst worden: de periode voor en de periode na de hervorming.

Ondanks de herstructurering heeft de Raad de inhoudelijke werking zo goed mogelijk ingevuld. Over het hele jaar bekeken werden 41 adviezen vastgesteld en vijf studiedocumenten uitgewerkt. De Raad organiseerde ook acht hoorzittingen of "Milieuthema's op Tafel", ter ondersteuning van de inhoudelijke werking.

De nieuwe SAR Minaraad verschilt vooral van zijn voorganger door zijn samenstelling. Het relatieve gewicht van de milieubeweging is minder groot dan voorheen, ten voordele van organisaties verbonden aan de open ruimte en socio-culturele organisaties. Dit brengt met zich mee dat het draagvlak veel groter is bij unanieme adviezen, en dat het palet aan argumenten meer divers kan zijn bij verdeelde adviezen.

De nieuwe SAR kwam de voorbije maanden al goed uit de verf via het advies over de klimaatop van Kopenhagen, een advies dat door het Vlaams Parlement gevraagd werd. De raadswerking in de vernieuwde SAR leverde meteen ook al enkele verrassende wendingen op. Voor het eerst werd vorig jaar een onthouding genoteerd onder de leden van de milieu- en natuurorganisaties. Een ander nieuw gegeven in 2009 was de samenwerking met de SALV - de strategische adviesraad voor landbouw en visserij. Dit leverde al gezamenlijke adviezen op, met name inzake instandhoudingsdoelstellingen en inzake genetisch gewijzigde gewassen.

2009 was ook het jaar waarin de Raad, op het moment van zijn omvorming, afscheid nam van enkele oudgedienden. Na bijna achttien jaar lidmaatschap van de Minaraad, gaf oud-voorzitter Hubert David de fakkel door, en ook voor ondervoorzitter Monique Sys kwam er een einde aan haar mandaat. Tegelijk lieten de ouderdomsdekens Guido Van Steenberghe en Jan Claes zich vervangen. In naam van de volledige SAR Minaraad wens ik hen nogmaals te bedanken voor hun jarenlange inzet in de vorige Minaraad.

Ik wens u veel leesplezier.

Walter Roggeman
Voorzitter SAR Minaraad

1 De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen – kortweg de Minaraad – werd in 1991 opgericht als adviesorgaan van de Vlaamse Regering. Vanaf 1999 kon ook het Vlaams Parlement de Minaraad om advies vragen. Op 1 juni 2009 werd de “oude” Minaraad, na achttien jaar adviesverlening, vervangen door de “nieuwe” strategische adviesraad Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (SAR Minaraad). Deze metamorfose past binnen de logica van de administratieve hervorming “Beter Bestuurlijk Beleid” (BBB). Voortaan is de SAR Minaraad een extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid.

1.1 Taakstelling

De Minaraad had vroeger een algemene bevoegdheid om studies, aanbevelingen en adviezen uit te brengen over alles wat betrekking had op het leefmilieu of het natuurbehoud. Dit kon op eigen initiatief of op vraag van de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement. Het oprichtingsdecreet van 30 april 2004 – wat een aanvulling inhoudt van het Decreet van 5 april 1995 inzake Algemene Bepalingen Milieubeleid – omschrijft de taken van de “nieuwe” Minaraad. De kerntaak is nog steeds het uitbrengen van adviezen. Daarnaast wordt er van de SAR Minaraad ook verwacht dat hij bijdragen levert tot het vormen van een beleidsvisie over het milieubeleid of over het milieubeleidaspect van duurzame ontwikkeling. Verder moet de Raad de maatschappelijke ontwikkelingen en de beleidsontwikkelingen volgen en interpreteren voor zijn beleidsveld op de verschillende beleidsniveaus en in de verschillende beleidsdomeinen.

De Vlaamse Regering is voortaan verplicht om advies in te winnen over:

- de voorontwerpen van decreet die het milieubeleid aanbelangen;
- de voorontwerpen van decreet die tot andere beleidsdomeinen behoren en aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu;
- de ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering die het milieubeleid aanbelangen én van strategisch belang zijn. Het is echter aan de Vlaamse Regering zelf om te bepalen welke besluiten van strategisch belang zijn.

Deze verwoording sluit beter aan bij de contouren van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie, en bij de feitelijke werking van de Raad.

1.2 Samenstelling

Ook de samenstelling van en de verhoudingen binnen de Raad zijn sinds 1 juni 2009 grondig veranderd. Het enige dat behouden bleef, is het aantal stemgerechtigde leden – met name 24.

Een eerste verandering bestaat er in dat het aantal organisaties dat deel uitmaakt van de SAR Minaraad verruimd is, en dat het relatieve gewicht van de milieubeweging hierin verminderd is.

SAR MINARAAD SAMENSTELLING

De samenstelling van de adviesraad ziet er nu als volgt uit:

a) Vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld (18):

- 1 Milieuverenigingen (8, voorheen 12);
- 2 Sociaaleconomische organisaties (6, gelijk gebleven);
- 3 Organisaties verbonden aan de open ruimte (2, nieuw);
- 4 Socioculturele organisaties die belangen van consumenten en gezinnen vertegenwoordigen (2, nieuw);

b) Organisaties van de Vlaamse steden & gemeenten en de Vlaamse provincies (2, voorheen geen stemrecht);

c) Onafhankelijke deskundigen milieu en milieubeleid (4, nieuw).

De vijf academici die in de "oude" Minaraad voorgedragen werden door de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) en destijds geen stemrecht hadden, worden in de SAR Minaraad dus vervangen door vier onafhankelijke milieu(beleid)deskundigen.

In de "oude" Minaraad waren er ook vier raadsleden die afgevaardigd waren door resp. de Vlaamse Hoge Bosraad, de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij. Deze plaatsen zijn afgeschaft, en ten dele opgevangen door de zetels die voorzien zijn voor de "organisaties verbonden aan de open ruimte". Voor het overige zullen er in vier op te richten permanente werkcommissies gelijkaardige activiteiten plaatsvinden als deze die plaatsvonden in deze vier "hoge raden".

Een tweede verandering betreft het voorzitterschap: de voorzitter wordt voortaan door de Vlaamse Regering gekozen uit de raadsleden, en dit gebeurt jaarlijks. Er is wat dat betreft een beurtrol ingesteld, aan de hand van een achtjarige cyclus. Afwisselend leveren de milieuverenigingen, de sociaal-economische organisaties en de organisaties verbonden aan de open ruimte de voorzitter volgens het volgende patroon:

- Milieubeweging: 2010, 2012, 2014 en 2016;
- Sociaal-economische organisaties: 2011, 2013 en 2015;
- Organisaties verbonden aan de open ruimte: 2017.

Omdat de strategische adviesraad halfweg het jaar 2009 van start ging, voorzag de regelgever een overgangsmaatregel tot 31 december 2009. In die periode werd het voorzitterschap op dezelfde manier ingevuld als in de eerste periode van de cyclus (2010). De nieuwe voorzitter van de SAR Minaraad is Walter Roggeman, de voorzitter van natuurpunt vzw. Hij nam de plaats in van Hubert David op 1 september 2009.

Een derde verandering is dat het ondervoorzitterschap is afgeschaft.

1.3 Werking

Net als vroeger, neemt de raadsvergadering steeds de eindbeslissing over adviezen en andere naar buiten te brengen documenten. De raadsvergadering heeft ook de residuaire bevoegdheid voor het geheel van de taakstelling van de SAR Minaraad, en ziet toe op de wijze van uitoefening van gedelegeerde taken.

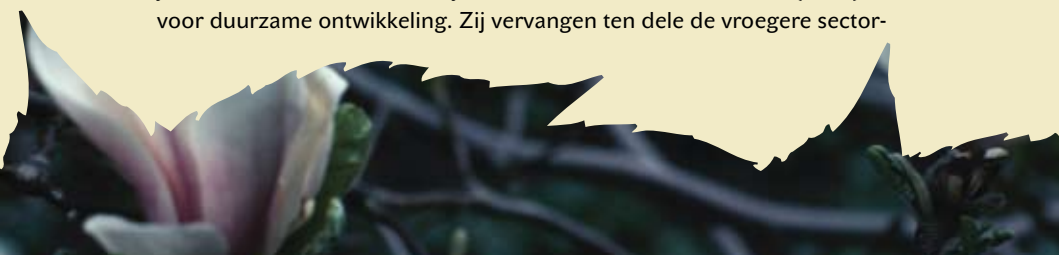
De agendabepaling en het coördineren van de activiteiten van de werkcommissies gebeurt door het Dagelijks Bestuur (voorheen "Bureau" genoemd). Het Dagelijks Bestuur bestaat uit negen personen en vergadert minstens tienmaal per jaar. Het Dagelijks Bestuur beslist, in tegenstelling tot de Raad, steeds met unanimititeit.

Het voorbereiden van de ontwerpadviezen en de opvolging van beleidskwesties gebeurt binnen werkcommissies. Ze staan onder leiding van een door de Raad aangeduide werkcommissievoorzitter en zijn samengesteld uit raadsleden, plaatsvervangende raadsleden en door hen aangeduide experts. Elke werkcommissie wordt bijgestaan door minstens één lid van het secretariaat. Net als de werkgroepen vroeger, gelden de werkcommissies als de motor van de raadsactiviteiten. De Raad telt op dit moment vier werkcommissies: (1) strategie en *governance*, (2) milieuhygiëne, (3) open ruimte en (4) ruimtelijke ordening. Dit zijn er veel minder dan voorheen.

Nieuw zijn de zes permanente werkcommissies die in het voorjaar van 2010 geïnstalleerd zullen worden: voor het natuurbeleid, het bosbeleid, het jachtbeleid, het binnenvisserijbeleid, natuur- & milieueducatie (NME) en voor duurzame ontwikkeling. Zij vervangen ten dele de vroegere sector-

Jan Verheeke,
secretaris SAR
Minaraad.
© DRJ

raden. Net als de gewone werkcommissies zullen de permanente werkcommissies de ontwerpadviezen voorbereiden, maar het aantal leden per PWC zal zich beperken tot 16 personen. Zij worden benoemd door de Vlaamse Regering. De ene helft van de commissieleden wordt door de Vlaamse Regering aangeduid op basis van hun specifieke deskundigheid en op grond van hun specifieke representativiteit voor het onderwerp dat binnen de PWC behandeld zal worden. De andere helft wordt benoemd door de Vlaamse Regering op voordracht van de SAR Minaraad zelf.

De administratieve, logistieke en inhoudelijke ondersteuning van de raadswerking gebeurt door het secretariaat onder leiding van een secretaris (voorheen "directeur" genoemd).

2 Processen 2009 (1 januari tot 31 mei 2009)

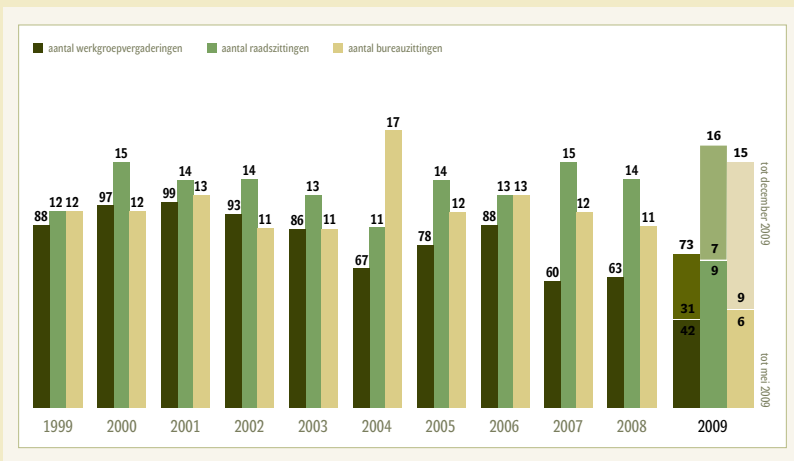
2.1 Interne processen

Vergaderritme

De Minaraad vergaderde negen keer in de oude constellatie van de Raad. Viermaal ging het om extra raadszittingen waarbij er op heel korte termijn geconvoceerd werd en waarbij men er niet van uit ging dat het quorum onverkort moest gehaald worden¹. De gemiddelde aanwezigheidsgraad per raadszitting bedroeg in die periode niettemin ca. 18 raadsleden.

Het Bureau kwam in die periode zesmaal samen. De werkgroepen kwamen 42 keer bijeen. Omwille van de werkbaarheid worden veel voorbereidende vergaderingen gebundeld. Zij vinden afwisselend plaats in de eigen kantoorruimte of in de kantoren van de andere strategische adviesraden. Sinds 2008 worden deze externe werkgroepvergaderingen meegeteld in het totale aantal werkgroepvergaderingen van de Minaraad.

Grafiek: Aantal bureau-, raad- en werkgroepvergaderingen (1999–2009)

¹ Zie bijlage 2.

Aantal adviezen en hun status

Van 1 januari tot 31 mei 2009 stelde de Minaraad 20 adviezen vast, gespreid over negen raadszittingen. De Raad ontving in totaal 18 adviesvragen, waardoor de adviezen op eigen initiatief beperkt bleven tot twee. De adviesvragen pasten voornamelijk binnen de werkvelden milieuhygiëne & klimaat (11) en open ruimte (5).

Van de 20 afgeleverde adviezen, werden er 12 (of 60%) unaniem aangenomen door de Raad. Achtmaal onthielden een of meerdere ledenorganisaties zich bij de adviezen (40%). De SERV-partners onthielden zich vijf keer als groep omdat ze de betrokken dossiers liever binnen de SERV-Raad behandelden. Het betrof voornamelijk de energie- en klimaatdossiers.

Onder de twaalf unanieme adviezen sorteren vijf gezamenlijke adviezen met de SERV en een gezamenlijk advies met zowel SERV als SALV. In de eerste helft van 2009 maakten de gezamenlijke adviezen dus 30% uit van de totale advisering. Het aantal briefadviezen bleef beperkt tot vier of 20% van het aantal adviezen. Het aantal "gewone" adviezen bedroeg tien stuks of 50% van het totaal.

Studies

Tot 31 mei 2009 legde het secretariaat vier studiedocumenten ter kennisname voor aan de Raad. De inhoud ervan is de verantwoordelijkheid van de auteur. Pieter Verbeek werkte in januari een studie af over de rol en werking van adviesraden en in het bijzonder de Minaraad. Bert De Wel schreef in januari een studie over de milieu- en energieprioriteiten van het Tsjechische EU-voorzitterschap, in maart een studie over de begroting Leefmilieu 2009 en in mei een analyse van de groene stroomproducenten in Vlaanderen. Eind april verscheen ook de studie "*Meer investeren in milieu als maatregel tegen de economische crisis*" van de uittredende voorzitter Hubert David en ondervoorzitter Monique Sys.

Hoorzittingen

De hoorzittingenreeks Milieuthema's op Tafel (MoT's) werd succesvol verder gezet. Het verschil met gewone hoorzittingen ligt in het tijdstip van het evenement en de doelstelling. Een MoT wordt georganiseerd om informatie te verwerven in een vroeg stadium van het adviesvoorbereidingsproces. Bij voorkeur gebeurt dit reeds voorafgaandelijk aan een eventuele adviesvraag. Een MoT kan ook georganiseerd worden ter onderbouwing van een advies op eigen initiatief of louter voor het verwerven van informatie over een bepaald

thema. Een hoorzitting pakt veeleer uit met de resultaten van een advies. De inbreng van de uitgenodigde experts leverde nuttige informatie op.

Tussen 1 januari en 31 mei 2009 organiseerde de Minaraad drie MoT's. De volgende onderwerpen kwamen aan bod bij de "Milieuthema's op Tafel":

- **Vlaanderen en het Europese en internationale klimaatbeleid in 2009** (10 februari 2009). Omdat 2009 een belangrijk jaar zou zijn voor het klimaatbeleid sloegen Minaraad en VLEVA de handen in elkaar om vroeg op het jaar een hoorzitting te organiseren rond dit thema. Naast het Internationale klimaatbeleid stonden de Minaraad en VLEVA ook stil bij de lastenverdeling tussen de Europese lidstaten, de hervorming van het emissiehandelsysteem en de herziening van de Richtlijn hernieuwbare energie.
- **De oprichting en werking van de permanente werkcommissies** (23 maart 2009). Binnen de strategische adviesraad (SAR) Minaraad worden permanente werkcommissies opgericht voor het natuurbeleid, het bosbeleid, het jachtbeleid, het binnenvisserijbeleid, Natuur- en milieueducatie (NME) en duurzame ontwikkeling. Om de overgang vlot te laten verlopen bij de oprichting van de SAR Minaraad, wenste de Raad de laatste onduidelijkheden rond de oprichting en de werking van de permanente werkcommissies uit te klaren via een hoorzitting.
- **Stroomgebiedbeheerplannen** (16 april 2009). De strategische adviesraden SERV, Minaraad en SALV ontvingen eind 2008 de ontwerpen van de Stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) van Schelde en Maas. Het

openbaar onderzoek liep van 16 december 2008 tot en met 15 juni 2009. Ter voorbereiding van het gezamenlijke advies organiseerden de raden een interne hoorzitting met afgevaardigden van het CIW. De provinciale milieuraden werden uitgenodigd om deel te nemen aan de hoorzitting.

15

2.2 Externe communicatie

Website

De *website* is de communicatieve speerpunt van de Minaraad. Zij bevat onder meer een krachtige zoekfunctie en een registratie- en abonnementenruimte. Het aantal individuele bezoekers van de *website* – www.minaraad.be – kende een terugval van 3800 tot gemiddeld 3200 individuele bezoekers per maand gedurende de eerste vijf maanden van 2009².

Om het aanbod nog meer af te stellen op de gebruiker lanceerde het secretariaat in 2008 een beknopte tevredenheidsenquête. De *website* werd heel positief geëvalueerd door de gebruikers. Niettemin kwamen ook enkele kleine verbeterpunten aan het licht, zoals bijvoorbeeld het toevoegen van de documenten waarop de respectievelijke adviezen gebaseerd zijn en het toevoegen van beknopte samenvattingen bij omvangrijke documenten. In april 2009 werd de bijsturing afgerond, net op tijd voor de oprichting van de SAR Minaraad.

Persberichten

Het belang van de persberichten nam verder af binnen het geheel van de communicatiestrategie. De Minaraad bracht tussen januari en juni 2008 geen enkel persbericht uit over een vastgesteld advies. De Raad promootte de adviezen vooral via de elektronische nieuwsbrief en de *website*. Tweemaal haalde de Raad in die periode de nationale pers³ naar aanleiding van een publicatie, nl. het advies over CCS en de studie over milieu-investeringen als antwoord op de crisis.

Elektronische nieuwsbrieven

De elektronische nieuwsbrieven verschijnen meestal kort na een raadszitting. Ze bevatten samenvattingen van de vastgestelde adviezen, kondigen nieuwe adviezen en activiteiten aan en vermelden belangrijke Europese ontwikkelingen. Elke geïnteresseerde burger of organisatie kan een abonnement nemen op de elektronische nieuwsbrief. Tot 31 mei 2009 werden er

2 Om de vergelijking representatief te houden, werden de cijfers van 2009 vergeleken met het aantal individuele bezoekers op de *website* tijdens dezelfde periode in 2008 (januari tot en met mei).

3 Enkel de vermeldingen in de drie kwaliteitskranten De Morgen, De Standaard en De Tijd en in het kwaliteitstijdschrift Knack werden onderzocht.

zes nieuwsbrieven gepubliceerd⁴.

Het aantal abonnees op de elektronische nieuwsbrief steeg met 27,5% gedurende de eerste vijf maanden van 2009 tot 937 abonnees ten opzichte van dezelfde periode in 2008 (735 abonnementen). Het gemiddelde aantal lezers bedroeg 534⁵.

Tijdschriftartikels

Sinds 2006 investeert de Raad ook meer in het aanmaken van publiceerbare artikels voor de vakpers. Dit past binnen de strategie om meer op maat van de gebruiker of klant te communiceren. Begin 2009 sloot de Minaraad bovendien een akkoord met Kluwer om na elke raadzitting de voornaamste adviezen te bespreken in De Milieukrant.

Externe fora

Raadsleden en/of secretariaatsleden vertegenwoordigen de Minaraad ook extern. Daarbij krijgen ze het mandaat om de vastgestelde adviezen en studies toe te lichten.

De Vlaamse Regering of andere overheidsinstanties richten vaak overlegfora op. Als het overlegonderwerp verband houdt met milieu en natuur, wordt dikwijls beroep gedaan op een afgevaardigde van de Minaraad. De Raad wordt ook uitgenodigd om afgevaardigden te leveren voor stuurgroepen ingesteld ter begeleiding van bepaalde onderzoeks- of andere projecten van de administratie. De Minaraad wordt in deze externe overlegfora in principe vertegenwoordigd door de voorzitter of zijn afgevaardigde. In de praktijk zijn het meestal leden van de Raad of van het secretariaat die de vertegenwoordiging waarnemen.

Dirk Uyttendaele,
waarnemend
directeur
Minaraad tot
12/7/2009.

© DRJ

4 De elektronische nieuwsbrief 2009|6 verscheen pas op 12 juni 2009, maar ging over de adviezen van mei 2009. Daarom wordt deze nieuwsbrief meegerekend bij de werking van de "oude" Raad.

5 Met het aantal lezers worden de individuele bezoekers bedoeld die de elektronische nieuwsbrief bezochten op de *website*.

De vertegenwoordiger van de Minaraad krijgt in dat geval het mandaat om namens de Minaraad te spreken over materies waarover de Raad al een standpunt heeft ingenomen. Wanneer dat standpunt niet unaniem was, moet de vertegenwoordiger in principe niet enkel het meerderheidsstandpunt verdedigen maar ook de afwijkende standpunten kenbaar maken.

Tot eind mei 2009 nam het secretariaat van de Minaraad deel aan meerdere externe overlegfora: onder meer aan het Interbestuurlijk Overleg voor Plattelandsontwikkeling (IPO), het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid (CCIM), de stuurgroep bij het MIRA en de stuurgroep van het Steunpunt Duurzame Ontwikkeling.

2.3 Europese werking

De Minaraad is medeoprichter (1993) van een overlegplatform voor milieuadviesraden uit de verschillende Europese Lidstaten: de *European Environmental and Sustainable Development Advisory Councils* (EEAC).

Tot 31 mei 2009 werd de Minaraad vertegenwoordigd in vier permanente werkgroepen van de EEAC (*Governance*, Duurzame Ontwikkeling, Marien beleid en Energiebeleid).

De secretariaatsleden namen deel aan de werkgroepen Duurzame Ontwikkeling (Brussel, 29 januari en 7 mei 2009).

De voorzitter van de Minaraad, Hubert David, was tevens ook voorzitter van de EEAC.

Sinds maart 2005 is het EEAC-secretariaat trouwens gevestigd in het kantoor van de Minaraad te Brussel. Voor de Minaraad heeft dit een bepaalde symbolische waarde. Het bevestigt de Europese klemtoon die de Raad in al zijn activiteiten legt.

Hubert David,
voorzitter EEAC
© DRJ

3 Processen 2009 (1 juni tot 31 december 2009)

3.1 Interne processen

Vergaderritme

De SAR Minaraad vergaderde zeven keer in de nieuwe constellatie van de Raad. Eenmaal ging het om een extra raadszitting waarbij er op heel korte termijn geconvoceerd werd en waarbij men er niet van uit ging dat het quorum onverkort moest gehaald worden⁶. De gemiddelde aanwezigheidsgraad per raadszitting bedroeg in die periode niettemin ca. 17 raadsleden.

Het Dagelijks Bestuur kwam negenmaal samen. De werkgroepen kwamen 31 keer bijeen. Omwille van de werkbaarheid worden veel voorbereidende vergaderingen gebundeld. Zij vinden afwisselend plaats in de eigen kantoorruimte of in de kantoren van de andere strategische adviesraden. Deze externe werkgroepvergaderingen worden meegeteld in het totale aantal werkgroepvergaderingen.

Aantal adviezen & hun status

Tussen 1 juni en 31 december 2009 stelde de SAR Minaraad 21 adviezen vast. De Raad ontving in totaal 20 adviesvragen, waardoor de adviezen op eigen initiatief beperkt bleven tot een. De adviesvragen pasten voornamelijk binnen het werkveld open ruimte (12)⁷.

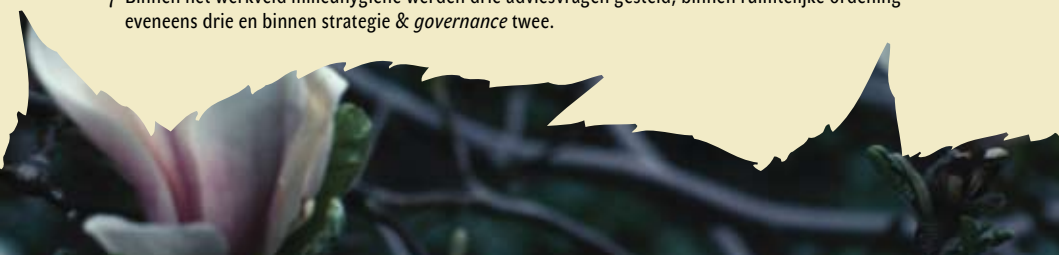
Van de 21 afgeleverde adviezen, werden er 13 (of 62%) unaniem aangenomen door de Raad. Achtmaal onthielden een of meerdere ledenorganisaties zich bij de adviezen (38%). De SERV-partners onthielden zich slechts twee keer als groep omdat ze de betrokken dossiers liever binnen de SERV-Raad behandelden. De onthouding van de natuurbeweging bij twee bosbeleidsdossiers was een nieuw gegeven voor de Raad.

19

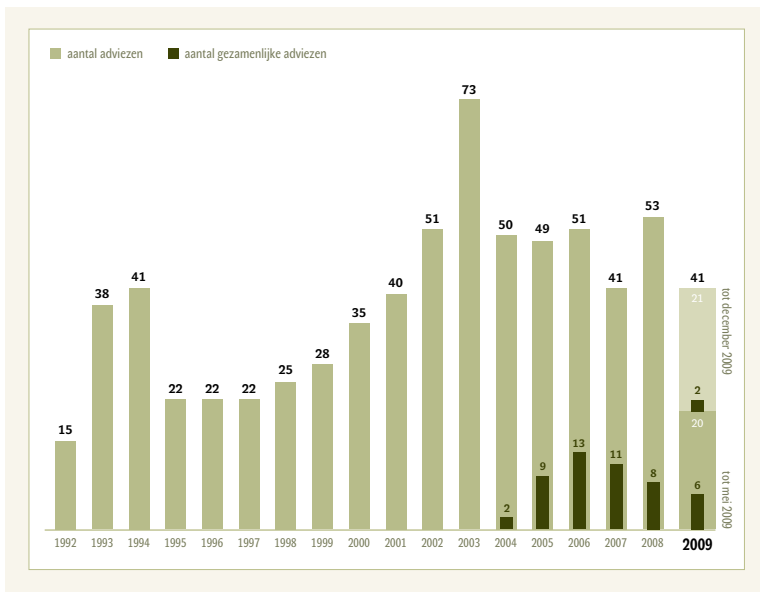
Onder de 13 unanieme adviezen vallen een gezamenlijk advies met de SERV en een gezamenlijk advies met de SALV. In de tweede helft van 2009

⁶ Zie bijlage 2.

⁷ Binnen het werkveld milieuhygiëne werden drie adviesvragen gesteld, binnen ruimtelijke ordening eveneens drie en binnen strategie & governance twee.

Grafiek: Aantal adviezen en gezamenlijke adviezen

maakten de gezamenlijke adviezen 10% uit van de totale advisering. Het aantal briefadviezen bleef beperkt tot drie, 14% van het aantal adviezen. Het aantal "gewone" adviezen bedroeg 16 stuks of 76% van het totaal.

Studies

Van 1 juni tot 31 december 2009 legde het secretariaat een studiedocument ter kennisname voor aan de Raad, dat uitgewerkt werd door het studiebureau *Resource Analysis* en *LDR advocatenkantoor*. Het betrof de "*Kansen en voorwaarden voor verweving voor natuur en milieu*", een lijvig studiedocument dat uit twee delen bestond. Het eerste deel bevatte het eindrapport van het onderzoek, het tweede deel de juridische aanbevelingen. De inhoud ervan was de verantwoordelijkheid van de auteurs.

Hoorzittingen

Tussen 1 juni en 31 december 2009 organiseerde de Minaraad vijf Mot's. De volgende onderwerpen kwamen aan bod bij de "Milieuthema's op Tafel":

- **Tweede maritieme toegang tot de Waaslandhaven** (9 juni 2009). Begin april 2009 nam de Vlaamse Regering akte van het Strategische Plan voor

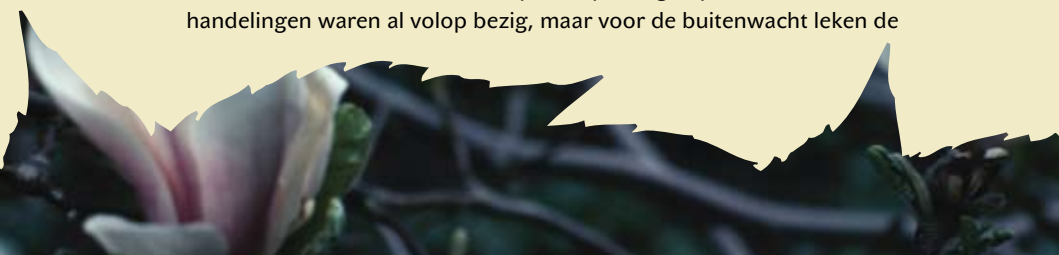
de Haven van Antwerpen en in het bijzonder van de elementen rond het voorzien van een tweede maritieme toegang tot de Waaslandhaven. Hij besloot daarop om een project-MER te laten opmaken voor de tweede sluis van de Waaslandhaven. De Minaraad werd op 22 april 2009 om advies gevraagd over het project-MER en de maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA) – economische effecten analyse (EEA). Net zoals bij de adviesvraag over het Strategisch Plan Haven Antwerpen wenste de SAR Minaraad in dit dossier samen te werken met de betrokken provinciale en gemeentelijke milieuraden. Het was de bedoeling om een antwoord te geven op de vraag of het project haalbaar en wenselijk was en of alle deelaspecten van het project duidelijk en evenwichtig onderbouwd waren. De hoorzitting vond plaats in de gebouwen van de Provincie Antwerpen.

- **Een vooruitblik op de milieu- en energie-prioriteiten van het Zweeds en het Belgisch EU-voorzitterschap** (2 juli 2009). De SAR Minaraad en het vleva volgen het Europese milieu- en energiebeleid nauwgezet op via gezamenlijke halfjaarlijkse hoorzittingen.

Het uitgangspunt van de hoorzitting was het overlopen van de hoogtepunten van het afgelopen Tsjechisch EU-voorzitterschap en het vooruitblikken op het komende Zweedse voorzitterschap. Aansluitend gingen de organisatoren ook dieper in op het Belgisch EU-voorzitterschap van 2010.

- **CHZ-kaai in de voorhaven Zeebrugge** (16 november 2009). Net zoals bij de adviesvraag over de tweede sluis in de Waaslandhaven wenste de SAR Minaraad in dit dossier samen te werken met de betrokken provinciale en gemeentelijke milieuraden. Het was de bedoeling om een antwoord te geven op de vraag of het project haalbaar en wenselijk was en of alle deelaspecten van het project duidelijk en evenwichtig onderbouwd waren. De hoorzitting vond plaats in de gebouwen van de Provincie West-Vlaanderen.
- **Klimaatop van Kopenhagen: een vooruitblik** (20 november 2009). In december vond de VN Klimaatop in Kopenhagen plaats. De onderhandelingen waren al volop bezig, maar voor de buitenwacht leken de

patstellingen moeilijk te doorgronden. Om op voorhand beter te kunnen inschatten wat de klimaatop concreet kon opleveren, focuste de SAR Minaraad op de realisaties van Kyoto, op de verschillende verwachtingen ten aanzien van de VN-Top in Kopenhagen en vooral ook op de knelpunten. Daartoe had de Raad enkele sprekers uitgenodigd die deelnamen aan de talrijke, voorafgaande internationale onderhandelingen en bijgevolg het best geplaatst waren om de recentste ontwikkelingen weer te geven.

- **Milieu- en energieprioriteiten van het Spaans EU-voorzitterschap** (15 december 2009). Op 31 december 2009 liep het Zweeds EU-voorzitterschap ten einde en namen de Spanjaarden het EU-roer over voor zes maanden. Het betekende niet alleen de start van het voorzitterstrio waar ook België en Hongarije toe behoren, maar het luidde eveneens het begin in van het Verdrag van Lissabon en de Europese Commissie Barroso II (2009-2014). Zoals gebruikelijk overliep de SAR Minaraad de milieuresultaten van het voorbije voorzitterschap en lichtte de prioriteiten van het komende voorzitterschap toe. Dit gebeurde opnieuw in samenwerking met het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (vleva).

3.2 Externe communicatie

Website

De *website* neemt een heel belangrijke plaats in in de externe communicatie van de SAR Minaraad. Ondanks de ingrepen die de gebruiksvriendelijkheid van de *website* moesten verhogen, woog de hervorming op de bezoekfrequentie van gebruikers van de *site*. Het aantal individuele bezoekers van de *website* – www.minaraad.be – daalde verder van 3200 tijdens de eerste vijf maanden van 2009 tot gemiddeld 2700 bezoekers per maand voor de laatste zeven maanden.

Persberichten

De SAR Minaraad bracht tussen 1 juni en 31 december 2009 een persbericht uit over een vastgesteld advies: de klimaatop in Kopenhagen, maar haalde daar de media niet mee.

Vijfmaal haalde de Raad in die periode de nationale pers⁸. Tweemaal naar aanleiding van de Vlaamse Parlementsverkiezing en de consultatieronde bij het Vlaamse middenveld, eenmaal in een artikel over de werking van het Vlaams Parlement en de mate waarin de parlementsleden kunnen en effectief terugvallen op geroedeerde adviesraden zoals de Minaraad, eenmaal in een kritisch overzicht over de adviesraden; ten slotte werd er een opiniestuk van de Raad over de wenselijke aanpak van de economische crisis gepubliceerd.

Elektronische nieuwsbrieven

Tussen 1 juni en 31 december 2009 werden er vier nieuwsbrieven uitgebracht⁹.

Het aantal abonnees op de elektronische nieuwsbrief steeg tot 978 abonnees (+4,5%) ten opzichte van de telling in de eerste helft van 2009 en dit ondanks opschoonacties van de databank. Het gemiddelde aantal lezers bedroeg 571¹⁰.

Tijdschriftartikels

Het persbericht over het unanieme advies van de SAR Minaraad over de VN-Klimaatop in Kopenhagen werd opgepikt door De Milieukrant.

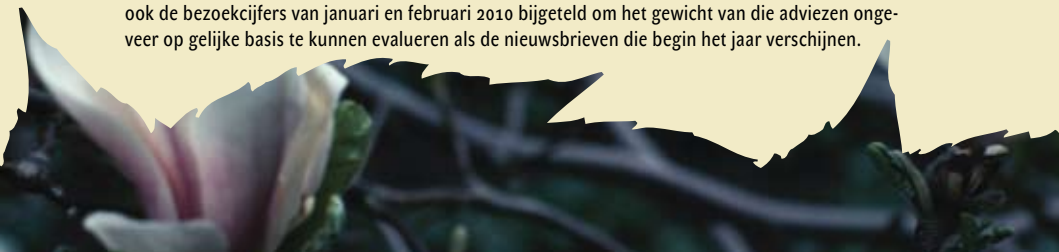
Ook de samenvatting van de studie over het bestrijden van de crisis via milieuinvesteringen werd integraal gepubliceerd in De Milieukrant.

23

8 Enkel de vermeldingen in de drie kwaliteitskranten De Morgen, De Standaard en De Tijd en in het kwaliteits tijdschrift Knack werden onderzocht.

9 De elektronische nieuwsbrief 2009⁶ verscheen pas op 12 juni 2009, maar ging over de adviezen van mei 2009. Daarom wordt deze nieuwsbrief meegerekend bij de werking van de "oude" Raad.

10 Met het aantal lezers worden de individuele bezoekers bedoeld die de elektronische nieuwsbrieven bezochten op de *website*. Voor de nieuwsbrieven die in november en december verschenen, werden ook de bezoekcijfers van januari en februari 2010 bijgeteld om het gewicht van die adviezen ongeveer op gelijke basis te kunnen evalueren als de nieuwsbrieven die begin het jaar verschijnen.

Externe fora

Raadsleden en/of secretariaatsleden vertegenwoordigen de Minaraad ook extern. Daarbij krijgen ze het mandaat om de vastgestelde adviezen en studies toe te lichten. In de tweede helft van het jaar nam het secretariaat van de Minaraad deel aan meerdere externe overlegfora: het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid (CCIM), de stuurgroep van het Steunpunt Duurzame Ontwikkeling en verschillende stuurgroepen of overlegplatforms bij OVAM, VMM of VEA.

3.3 Europese werking

De Minaraad is medeoprichter (1993) van een overlegplatform voor milieuadviesraden uit de verschillende EU-lidstaten: de *European Environmental and Sustainable Development Advisory Councils* (EEAC).

Van 1 juni tot 31 december 2009 werd de SAR Minaraad vertegenwoordigd in vijf permanente werkgroepen van de EEAC (Landbouw, Biodiversiteit, Governance, Duurzame Ontwikkeling en Energie).

De secretariaatsleden namen deel aan de werkgroepen *Land Use* (Brussel, 5 juni 2009), *Governance* (Den Haag, 24-27 augustus 2009) en Duurzame ontwikkeling (Brussel, 7 september 2009).

Tijdens de *Annual Conference* van het EEAC in Dubrovnik (22-24 oktober 2009) werd oud-Minaraad voorzitter Hubert David herbevestigd als EEAC-voorzitter.

Gedurende dezelfde plenaire zitting werd Jan Verheeke (wnd. secretaris Minaraad) aangeduid als co-voorzitter van de werkgroep Biodiversiteit. De huidige Minaraadvoorzitter, Walter Roggeman, trad op zijn beurt toe tot het *Steering Committee*. Hiermee namen de vertegenwoordigers van de SAR Minaraad heel wat verantwoordelijkheden op zich binnen het Europese netwerk.

Het secretariaat van de EEAC bleef gehuisvest in de kantoren van de SAR Minaraad.

© FOTO EEAC

4 Adviezen 2009 (1 januari tot 31 mei)

4.1 Strategie & governance

Milieubeleidsplan 4

Omdat de nieuw samengestelde Vlaamse Regering het **vierde Vlaamse milieubeleidsplan**¹¹ (MINA-plan 4) zou moeten uitwerken, gaf de Minaraad reeds kort voor de verkiezingen zijn insteek over dit plan. De Raad pleitte in de eerste plaats voor een actualisatie van de milieubeleidsdoelstellingen op basis van de beschikbare milieurapportage-informatie, die onder meer de MIRA en NARA-publicaties aanreiken. Die publicaties geven duidelijk aan waar de uitdagingen zich situeren voor het Vlaamse milieu- en natuurbeleid.

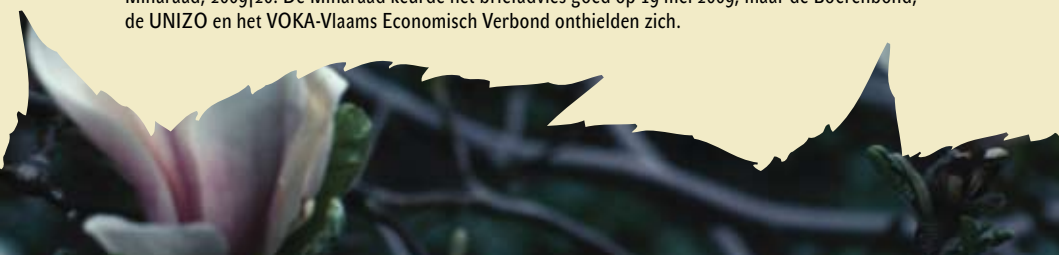
Ook het Pact 2020 bevat belangrijke beleidsdoelstellingen op middellange termijn. De Raad vroeg deze in het MINA-plan 4 aan te vullen met maatregelen zodat ze ook effectief uitgevoerd konden worden. Hij vroeg ook voorrang te geven aan absolute in plaats van relatieve milieudoelstellingen. De milieu-indicatoren van de laatste jaren gaven aan dat relatieve ontkoppeling (van economische groei en milieu-impact) vaak onvoldoende was om de gewenste verbetering van de milieukwaliteit te realiseren. Een “transitieaanpak” leek daarom aangewezen. Hierbij plaatste de Raad de maatschappelijk vastgelegde langetermijndoelstellingen voor duurzame ontwikkeling voorop en vroeg te onderzoeken op welke manier deze transitie gerealiseerd kon worden.

Ten slotte pleitte de Raad voor een kort en krachtig plan waarin de belangrijkste uitdagingen en daaraan gekoppelde maatregelen duidelijk geschetst worden.

Erkenningen

De **vzw Natuurland Brugs Ommeland** diende in de eerste helft van 2009 een aanvraag in tot erkenning als subsidieerbare regionale vereniging, de

¹¹ Briefadvies op eigen initiatief over de voorbereiding van het vierde milieubeleidsplan (MINA-plan 4). Minaraad, 2009|20. De Minaraad keurde het briefadvies goed op 19 mei 2009, maar de Boerenbond, de UNIZO en het VOKA-Vlaams Economisch Verbond onthielden zich.

vzw **Passiefhuis-Platform** deed hetzelfde maar dan om erkend te worden als gewestelijke thematische vereniging¹². Het Erkenningsbesluit stelde dat de Vlaamse administratie de erkenningaanvragen en de ontwerpbeoordelingen ter advisering moest voorleggen aan de Minaraad. Op basis van de ingediende dossiers adviseerde de Minaraad positief over de ingediende aanvragen.

4.2 Milieuhygiëne

Afvalbeheer

Eind december 2008 ontvingen de Minaraad en de SERV het ontwerpbesluit tot **wijziging van Vlarea**¹³. Het bevatte een aantal bijstellingen aan de bestaande afval- en milieuregelgeving. SERV en Minaraad vonden heel wat aanpassingen positief omdat ze de effectiviteit, efficiëntie en legitimiteit van de aanvaardingsplichten vergroten. De raden stelden evenwel vast dat het afsluiten van milieubeleidsvereenkomsten (MBO's) in de praktijk soms lang kan duren omdat de onderhandelingen met de andere gewesten vaak aanslepen door een gebrekkige coördinatie van het beleid. Minaraad en SERV drongen daarom aan op het verzekeren van die beleidscoördinatie om juridische hiaten te vermijden.

Voor een aantal afvalstromen was er in de praktijk geen alternatief voorhanden dan de MBO. De Vlarea-piste, van de individuele afvalpreventie- en afvalbeheerplannen, is in een reeks gevallen inefficiënt en niet werkbaar gebleken. Daarom drongen de raden erop aan om werkbare en efficiënte regelingen af te spreken om in de toekomst inhoudelijk slagkrachtige MBO's mogelijk te maken.

Bij wijzigende Europese berekeningsmethodes zouden de

12 Advies op vraag van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie over de erkenningaanvragen van vzw Natuurpunt Brugs Ommeland als regionale vereniging en van vzw Passiefhuis - Platform als gewestelijke thematische vereniging. Minaraad, 2009|21. De Minaraad keurde het advies unaniem goed op 29 mei 2009.

13 Gezamenlijk Minaraad-SERV advies op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu over het ontwerp van besluit tot wijziging van het Vlarea. Minaraad, 2009|2. Minaraad keurde het advies unaniem goed op 23 januari 2009. Het SERV DB deed dit al op 21 januari 2009 onder voorbehoud van bekrachtiging door de SERV-raad op 11 maart 2009.

Vlaamse recyclageresultaten voor afgedankte batterijen en accu's net als de recyclagedoelstellingen herberekend worden. Maar SERV en Minaraad waarschuwden dat dit niet mocht leiden tot een verhoging van de milieu-impact. De raden gingen akkoord met de schrapping van de specifieke aanvaardingsplicht voor fotochemicaliën, maar dan zou de overheid deze afvalstroom goed moeten opvolgen omdat de marktsituatie opnieuw kan wijzigen. Ten slotte waren de raden geen voorstander om de lijst met secundaire grondstoffen uit te breiden met papiervezels.

Waterbeleid

In februari brachten de Minaraad en de SERV een gezamenlijk advies uit over het ontwerpuitvoeringsbesluit van de **financiële instrumenten bij het decreet Integraal Waterbeleid**¹⁴. Dit besluit regelt de onteigening van algemeen nut, het voorkeepsrecht, de aankoop- en de vergoedingsplicht in overstromingsgebieden en oeverzones.

De raden apprecieerden de uitwerking van de financiële instrumenten ter uitvoering van de waterbeheerplannen. Voor de waterbeheerders zou zo de mogelijkheid ontstaan om oeverzones en overstromingsgebieden te verwerven en voor gebruikers en eigenaars zou duidelijk worden welke mogelijkheden ze hebben om de gevolgen van de afbakening op te vangen. De raden vroegen afstemming met de procedures voor financiële instrumenten in andere regelgeving.

Daarnaast deden de raden enkele voorstellen ter verbetering van het instrument aankoop- en vergoedingsplicht. SERV en Minaraad vroegen om de procedure van de aankoopplicht aan te passen, om voor de Grondenbank in de mogelijkheid

27

© DIRK UYTENDAELE

¹⁴ Gezamenlijk Minaraad-SERV advies op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de onteigening ten algemene nutte, het recht van voorkoop, de aankoopplicht en de vergoedingsplicht van titel I van het decreet Integraal Waterbeleid. Minaraad, 2009⁵. De Minaraad keurde het advies unaniem goed op 4 februari 2009. Het SERV DB deed dit op dezelfde dag onder voorbehoud van bekrachtiging door de SERV-raad op 11 maart 2009.

te voorzien om onafhankelijk op te treden wanneer ze advies uitbrengt over het in aanmerking komen van een aanvraag tot aankoop en over de vaststelling van de aankoopprijs, en om de inschakeling van de groep van deskundigen - die zetelt in het kader van de vergoedingsplicht - bij betwisting van zowel de aankoopplicht als de aankoopprijs.

De vergoedingsplicht gold niet voor oeverzones. De raden zagen dat als een tekortkoming die moest worden rechtgezet met een decretaal initiatief.

De vastgelegde berekeningswijze voor het vergoeden van schade aan landbouwpercelen was volgens de raden onjuist en moest dringend op punt gesteld worden. De berekeningswijze voor bosbouwpercelen was volgens de raden omslachtig en kon leiden tot onduidelijkheid. Daarom vroegen de raden om de nodige kennis op te bouwen over de impact van overstromingen op de houtproductie.

Kort na dit eerste advies over het waterbeleid formuleerde de Minaraad op eigen initiatief enkele aanbevelingen aan de Vlaamse Regering om het **waterzuiveringsbeleid te reorganiseren**¹⁵ en verder uit te bouwen zodat Vlaanderen de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water zou kunnen halen tegen 2015 of, mits uitstel, tegen 2027. Om het rendement van de waterzuiveringinfrastructuur te verhogen, vroeg de Raad een beleidskader voor de opmaak van de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen (GUP). Hij gaf ook aanbevelingen voor de te hanteren methodiek in de GUP's en vond dat de individuele zuivering aan bod moest komen in die GUP's.

De Raad drong aan op de uitwerking van de rioolinventarisatieplannen om het bijsturen van de verschillende waterzuiveringsplannen te vereenvoudigen. De Raad pleitte voor het opwaarderen van de grachtenstelsels voor de afkoppeling van regen- en afvalwater. Hij vroeg ook meer aandacht voor het afkoppelen in stedelijke gebieden. Bij het (her-) ontwerpen van een industrieterrein of een woonverkaveling moet voldoende rekening gehouden worden met de waterhuishouding. Waterbeheerders moeten de watertoets correct toepassen en stedenbouwkundige bepalingen moeten in de verkavelingsvergunning worden opgelegd.

Ondanks verschillende initiatieven zag de Minaraad nog mogelijkheden om de transparantie en efficiëntie te verhogen in de watersector. Zo had het Vlaamse Gewest in zijn beheersovereenkomst met Aquafin het indicatoren-

15 Advies op eigen initiatief over de verantwoordelijkheden en bevoegdheden in het waterzuiveringsbeleid. Minaraad, 2009[9]. De Minaraad keurde het advies unaniem goed op 19 februari 2009.

kader voor de uitwerking van een resultaatsverbintenis kunnen vastleggen en had de overheid op korte termijn een ecologische en economische maatstafvergelijking in de afvalwaterzuiveringsector moeten voorbereiden.

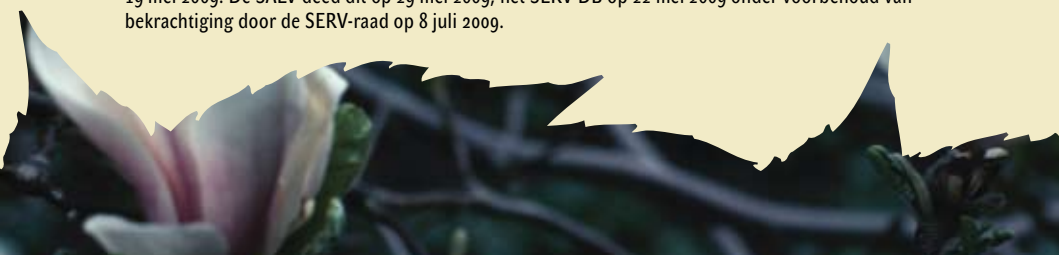
Voor alle sectoren waren stimulansen voor rationeel watergebruik nodig. Het Grijswaterbesluit moest aangepast worden zodat andere initiatiefnemers en doelgroepen eveneens in aanmerking konden komen. Verder vroeg de Raad een hogere prioriteit voor waterbesparingsdossiers met betrekking tot subsidies via de ecologiesteun of via het VLIF.

Qua financiering vond de Raad dat het gemeentelijk waterbeleid een duidelijk onderscheid moest maken tussen onderhoud- en vervangingsprojecten enerzijds en uitbreidingsprojecten anderzijds. De subsidies moesten geëent worden op de bindende uitvoeringsplannen. In het kader van een algemene overheidsvisie voor het waterbeleid vroeg de Minaraad ten slotte aandacht voor de internalisering van de milieukosten en voor de kosten van de verwijdering van stoffen bij de drinkwaterbereiding.

Op 16 december 2008 startte het openbaar onderzoek over de ontwerp **stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas**¹⁶. Stroomgebiedbeheerplannen leggen de hoofdlijnen en de doelstellingen vast van het integraal waterbeleid voor de stroomgebieden in het Vlaamse Gewest (Schelde en Maas). Ze formuleren ook de maatregelen, middelen en vooropgestelde termijnen om de doelstellingen te bereiken.

De drie adviesraden Minaraad, SERV en SALV drongen in een gezamenlijk advies aan op een meer doelgerichte aanpak bij de selectie van maatregelen. Dit kon door prioriteiten te stellen zowel op het niveau van de waterlopen als op het niveau van probleemparameters. Kostenefficiëntie was voor de raden het belangrijkste beslissingscriterium om maatregelen te selecteren en een hoger ambitieniveau (Pact 2020) te bereiken. De raden vroegen de regering ook om de opmaak van beheerplannen voor stroomgebieden, bekkens en deelbekkens te integreren in één planproces en duidelijke criteria vast te leggen voor de doorvertaling van algemene maatregelen uit

16 Gezamenlijk Minaraad-SALV-SERV advies op vraag van het CIW over de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas. Minaraad, 2009|19. De Minaraad keurde het advies unaniem goed op 19 mei 2009. De SALV deed dit op 29 mei 2009, het SERV DB op 22 mei 2009 onder voorbehoud van bekrachtiging door de SERV-raad op 8 juli 2009.

de stroomgebiedbeheerplannen naar concrete acties per bekken of deelbekken. De adviesraden vonden bovendien dat er dringend werk gemaakt moest worden van de huidige en toekomstige waterbalans van de belangrijkste waterlopen. Ze vroegen ook de criteria voor “sterk veranderde” oppervlaktewaterlichamen te verfijnen en te streven naar gelijke milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewater op basis van een wetenschappelijke consensus. De Vlaamse overheid hoorde eveneens de presentatie van de *monitoring* resultaten te vervolledigen en te optimaliseren.

Ten slotte vroegen de drie adviesraden om het maatregelenprogramma voldoende economisch te onderbouwen en te streven naar een duidelijke en volledige presentatie van de kosten en baten.

Luchtverontreiniging & klimaat

Eind 2008 werd de Minaraad om advies gevraagd over het **ontwerpdecreet diepe ondergrond**¹⁷, dat opsporen en winnen van koolwaterstoffen en het geologisch opslaan van koolstofdioxide in de ondergrond (CCS) moest regelen. De Raad had vooral bedenkingen bij het tweede luik van het ontwerpdecreet. Door de hoogdringendheid was het ontwerp niet afgestemd op de ontwerpregelgeving van de andere gewesten. Bovendien blijven de onzekerheden over de technische en economische haalbaarheid van CCS nog heel groot en is het potentieel voor geologische opslag in België nog onvoldoende gekend.

De Raad benadrukte dat de opslag van CO₂ in het beste geval een minderwaardige oplossing is voor het klimaatprobleem, want het houdt onduurzame energieproductiemethoden en grondstoffen langer in gebruik. Daarenboven hypothekeert CCS andere mogelijke (opslag)toepassingen van de ondergrond. Het ontwerp van decreet verwees uitdrukkelijk naar technieken waarbij de winning van koolwaterstoffen gecombineerd kan worden met CO₂-opslag. De Raad had vragen bij deze techniek, zeker omdat uitgeputte steenkoollagen in het algemeen weinig geschikt zijn om CO₂ op te slaan. Hij vond bovendien dat de Vlaamse Regering de begrippen “CO₂-stroom” en “lekken” beter moest verduidelijken in het decreet.

De Minaraad vroeg om de rol van het Vlaams Parlement in het voorliggende decreet te versterken. Hij pleitte ook voor het oprichten van een

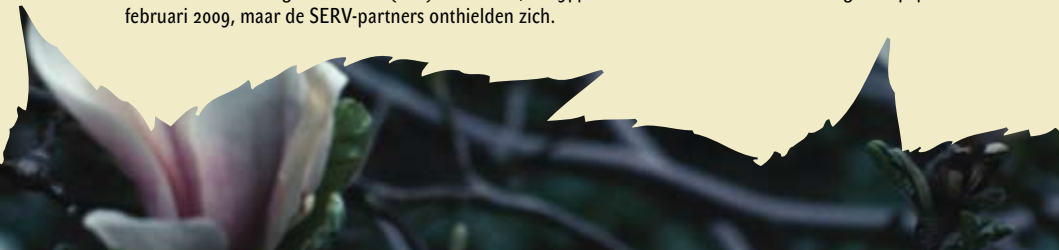
17 Advies op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu over het voorontwerp van decreet betreffende de diepe ondergrond. Minaraad, 2009[3]. De Minaraad keurde het advies goed op 23 januari 2009, maar de SERV-partners onthielden zich.

onafhankelijk fonds dat naast de *monitoring* ook de eventuele schade moest dekken voor een voldoende lange periode na het afsluiten en het overdragen van de site. Ten slotte beklemtoonde de Minaraad dat energiebesparing en hernieuwbare energie absolute prioriteit verdienen om het klimaatsprobleem aan te pakken.

De Raad ontving in dezelfde periode twee ontwerp milieubeleidsvereenkomsten (MBO). De **MBO's met de chemiefederatie Essencia en het Verbond van de Glasindustrie (VGI)** waren bedoeld om de NOx-emissies van deze sectoren te reduceren¹⁸. De Minaraad stelde vast dat de toenmalige maatregelen niet volstonden om het NOx-plafond te halen. Bij het overbruggen van de resterende kloof was een evenwichtige en rechtvaardige verdeling van de inspanningen over de verschillende sectoren heen noodzakelijk. Door de gefragmenteerde aanpak per sector en het gebrek aan transparantie van de gebruikte gegevens was het onmogelijk voor de Raad om op te maken of de engagementen in de MBO's zouden volstaan om de algemene emissieplafonds voor luchtverontreinigende stoffen uit de NEC-richtlijn te halen. De Raad wees er ook op dat de MBO's te laat kwamen. De resultaatsverbintenissen golden voor 2013, terwijl de emissieplafonds uit de NEC-richtlijn tegen 2010 gehaald moesten worden. De Minaraad betreurde het dat de MBO-besprekingen te laat werden opgestart.

De Raad stelde ook vast dat de MBO's geen specifieke sancties bevatten voor wanneer de doelstellingen niet gehaald zouden worden in 2013. Bovendien was het terugvalscenario onzeker voor de Vlaamse overheid als ze de MBO zou moeten opzeggen. Dit betekende dat de Vlaamse Regering zou moeten terugvallen op een tijdelijke regulerende NOx-heffing voor stationaire bronnen met een maximale terugsluizing naar kostenefficiënte reductieprojecten. Op basis hiervan besloot de Minaraad dat het niet mogelijk was om de twee MBO's goed te keuren zonder bijkomende toelichting en verantwoording van het gehanteerde emissieplafond. Ook de tussentijdse bijsturings- en sanctioneringsmogelijkheden moesten versterkt worden. De Raad was ten slotte onvoldoende overtuigd van de meerwaarde van de MBO's ten opzichte van de mogelijkheid om een NOx-emissieheffing in te voeren.

¹⁸ Advies op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu over de MBO met Essencia en de MBO met het verbond van de glasindustrie (VGI). Minaraad, 2009[4]. De Minaraad keurde het advies goed op 4 februari 2009, maar de SERV-partners onthielden zich.

De Raad ontving begin 2009 ook twee klimaatplannen ter advisering, het ene op federaal het andere op Vlaams niveau. In een gezamenlijk advies formuleerden Minaraad en SERV suggesties om de meerwaarde van het **Nationaal Klimaatplan 2009-2012 (NKP)**¹⁹ te verbeteren, want de raden vonden de meerwaarde van het voorliggende Nationaal Klimaatplan 2009-2012 (NKP) onduidelijk en beperkt. Het was zeker geen plan, en zelfs als rapport schoot het tekort. De raden verwachtten van een NKP een gecoördineerde Belgische strategie, zeker als de vraag naar een krachtdadig en weloverwogen klimaatbeleid groot is. Concreet moest het NKP volgens de raden zorgen voor een betere rapportage over de voortgang van het beleid en over de afstand tot de doelstellingen.

Ten tweede vroegen de raden een publiek toegankelijke *online* databank met actuele informatie over de lopende en geplande klimaatmaatregelen op de diverse niveaus. Verder moest het NKP oplossingen plannen voor concrete afstemmings- en coördinatieproblemen tussen de verschillende beleidsniveaus. Ten slotte suggereerden Minaraad en SERV om in het plan uitdrukkelijk ruimte te voorzien voor de *governance*-aspecten van het Belgische klimaatbeleid. Dat ging dan onder meer over mechanismen om te komen tot een meer gecoördineerde, overlegde en onderbouwde klimaatstrategie in België.

Samen met de SERV ging de Minaraad ook dieper in op het **Voortgangsrapport 2008 van het Vlaams Klimaatbeleidsplan**²⁰ (VORAo8). Beide adviesraden onderstreepten het belang van een ambitieus klimaatbeleid en waardeerden de vooruitgang die het Vlaams klimaatbeleid de afgelopen jaren boekte. Met bijkomende maatregelen en middelen zorgde de Vlaamse Regering voor een versnelling van het klimaatbeleid. De adviesraden waardeerden eveneens dat een goed gedocumenteerd VORAo8 werd opgemaakt en dat zij hierover om advies werden gevraagd.

Volgens het VORAo8 was Vlaanderen goed op weg om zijn Kyoto-doel-

19 Gezamenlijk Minaraad-SERV advies op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu over het Nationaal Klimaatplan van België 2009-2012: stand van zaken. Minaraad, 2009|7. De Minaraad keurde het advies unaniem goed op 19 februari 2009. Het SERV DB deed dit al op 18 februari 2009 onder voorbehoud van bekrachtiging door de SERV-raad op 11 maart 2009.

20 Gezamenlijk Minaraad-SERV advies op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu over het Voortgangsrapport 2008 van het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012. Minaraad, 2009|13. De Minaraad keurde het advies unaniem goed op 2 april 2009. Het SERV DB deed dit al op 1 april 2009 onder voorbehoud van bekrachtiging door de SERV-raad op 13 mei 2009.

stelling te halen. De raden vonden het echter zeer moeilijk om, op basis van het VORAo8, het Vlaamse klimaatbeleid op zijn effectiviteit en ambitieniveau te evalueren. Hiervoor zou ten eerste de transparantie van het klimaatbeleid moeten vergroten. De resultaten van het gevoerde beleid en de gehanteerde scenario's, prognoses en reductiepotentiëlen moesten voor de raden doorzichtiger worden. Een onderscheid tussen emissie(prognose) cijfers van ETS-bronnen en niet-ETS-bronnen was daarbij van belang, omdat op basis daarvan beter ingeschat kan worden of Vlaanderen zijn Kyotodoelstelling zal realiseren en hoe de vereiste inspanningen verdeeld zijn tussen de maatschappelijke sectoren.

Ten tweede zou een evaluatie van het klimaatbeleid zoveel mogelijk rekening moeten houden met gewijzigde omstandigheden die een impact kunnen hebben op het klimaatbeleid. De effecten van de financieel-economische crisis op het klimaatbeleid moesten nog ingeschat worden. Verder waren meerdere beleidsscenario's nodig om aan te geven hoe Vlaanderen zijn klimaatdoelstelling zou realiseren in diverse omstandigheden en hypothesen.

Voor de toekomst rekenden Minaraad en SERV er op dat het klimaatbeleid verder zou bouwen op het gecreëerde maatschappelijk draagvlak voor klimaatbeleid. De raden schoven ter zake vijf aandachtspunten naar voren om de klimaatstrategie te verbreden: (1) de aanpak van kritische verbeterpunten, (2) de versterking van het 2020-perspectief, (3) de verzekering van de horizontale en verticale beleidscoördinatie, (4) de versteviging van de processen zoals capaciteitsopbouw, onderbouwing en overleg, en (5) de bewaking van de kostenefficiëntie en de financiering.

In een laatste deel van het advies formuleerden SERV en Minaraad technische bemerkingen bij het VORA en de databank. Zij deden suggesties om het VORA als opvolgings- en bijsturingsdocument te verbeteren. Hiervoor moest het VORA onder andere actuelere en duidelijkere klimaatinformatie ontsluiten en moest er een meer gelijksoortige indeling van maatregelen komen. Een gebruiksvriendelijkere databank zou eveneens meer klimaatinformatie kunnen ontsluiten.

Omdat ruim 15% van de bevolking last heeft van **geurhinder**, werkte de Vlaamse administratie in 2008 een **visiedocument** uit over deze problema-

tiek²¹. De Minaraad gaf voor ingedeelde inrichtingen de voorkeur aan de beleidsopties 5 en 8. Voor bepaalde sectoren, waaronder de landbouwsector, werd optie 3 ondersteund.

Optie 5 stelde voor om de gehanteerde geurstudie als bijzondere voorwaarde te uniformiseren en dit onder de vorm van een geurbeheersplan en geuraudit. De Minaraad was er voorstander van om de inhoud en de procedure van een geuraudit en een geurbeheersplan in een code van goede praktijk te gieten en een erkenning voor deskundigen uit te werken. Voor bedrijven met een voorgeschiedenis die behoren tot bedrijfssectoren die kampen met ernstige en extreme geurhinder, was het tijdstip van de (her)vergunning volgens de Minaraad een goed moment om de noodzaak van een geuraudit of een geurbeheersplan na te gaan. De andere te volgen piste was het opleggen van een geuraudit of een geurbeheersplan bij gegronde, geregistreerde geurklachten.

De Minaraad pleitte ook voor het opstellen en juridisch verankeren van sectorale codes van goede praktijk (optie 8). De opname van de volledige code in Vlarem (of in de bijlagen) was evenwel niet gewenst omdat dit de flexibiliteit om de code aan te passen hypothekeerde.

Bijkomende middelvoorschriften (optie 3) waren volgens de Minaraad een goede optie voor sectoren waar door middel van BBT-gerelateerde technieken de geuremissies konden worden teruggedrongen tot een aanvaardbaar niveau (bv. de landbouwsector). Om de geurlast van particuliere en andere niet-ingedeelde activiteiten te verminderen verkoos de Minaraad deel 6 van Vlarem II uit te breiden met een hoofdstuk “beheersing van hinder door geur”.

Energiebeleid

Met de **wijziging aan het Elektriciteitsdecreet en het besluit ter bevordering van hernieuwbare energiebronnen**²² legde de Vlaamse Regering de doelstelling voor hernieuwbare energie vast voor de periode na 2010 en probeerde zij de certificaatwaarde af te stemmen op de reële minimale steun die de verschillende hernieuwbare energietechnologieën nodig heb-

21 Advies op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu over het visiedocument duurzaam geurbeleid. Minaraad, 2009|18. De Minaraad keurde het advies unaniem goed op 29 april 2009.

22 Briefadvies op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu over de wijzigingen inzake het elektriciteitsdecreet en het besluit hernieuwbare energiebronnen. Minaraad, 2009|08. De Minaraad keurde het briefadvies goed op 19 februari 2009, maar de SERV-partners onthielden zich.

ben om rendabel te worden. Naast de algemene doelstelling van 13% hernieuwbare energiebronnen in 2020, legde de regering ook tussenliggende doelstellingen vast. Dit zorgde voor meer duidelijkheid bij de investeerders in groene-energieprojecten. Bovendien voorzag het wijzigingsdecreet dat de regering het percentage groene stroom zou kunnen optrekken bij een eventuele daling van het Vlaamse elektriciteitsgebruik. De Minaraad verwelkomde deze ambitie.

De Raad vroeg wel duidelijk vast te leggen wanneer de herevaluatie van de onrendabele toppen zou plaatsgrijpen en hoe dit zou gebeuren, zodat de markt tijdig en passend zou kunnen reageren op eventuele aanpassingen. De Raad zag verder niet in waarom de groenestroomboete verlaagd wordt vanaf 2016. Het is een sterke *incentive* die zal wegvallen. Bovendien zal de marktwaarde van de groenestroomcertificaten hierdoor sterk dalen. Ten slotte formuleerde de Raad bedenkingen bij de specifieke technologieën zoals bv. fotovoltaïsche cellen, de bijstook van biomassa en waterkracht. Hij wees daarbij ook op een aantal lacunes en gemiste kansen in de wijzigingsvoorstellen.

Begin 2009 stelde de Vlaamse Regering voor om de regelgeving voor het **toekennen van energiepremies** te herzien²³. De Minaraad herhaalde echter zijn vraag om te komen tot een vereenvoudigd en samenhangend systeem van energiepremies en belastingkortingen. Tegelijk wou de regering de REG-openbaredienstverplichtingen voor distributienetbeheerders verstrengen. Door de aanzienlijk besparingsoverdracht die de netbeheerders opgebouwd hadden, ontstond het risico dat zij hun acties ten voordele van rationeel energiegebruik zouden verminderen of opschorten. Om dit te vermijden zag de Minaraad twee pistes. Een eerste mogelijkheid, zoals het ontwerpbesluit voorstelde, bestond in het verhogen van de doelstelling. Het was evenwel niet duidelijk waarom 3,5% als doelstelling vooropgesteld werd, gezien de hoge besparingsoverschotten en de signalen uit de sector als ware een doelstelling van 6% mogelijk. Daarom stelde de Raad voor een nog hogere doelstelling op te leggen. De tweede denkpiste bestond erin

35

23 Briefadvies op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu over het voorontwerp van besluit inzake de wijziging van energiepremies en openbaredienstverplichtingen. Minaraad, 2009|17. De Minaraad keurde het briefadvies goed op 29 april 2009, maar de SERV-partners onthielden zich.

om de resultaatsverbintenis van 3,5% als indicatief te beschouwen en te vervangen door actieverplichtingen voor de huishoudelijke afnemers waar bij de overheid in overleg met de netbeheerders de aard en hoogte van de toegekende REG-premies zou vastleggen.

De Minaraad vroeg om rekenmodules die de evolutie van het verbruik weergeven, in de openbaredienstverplichtingen van de netbeheerders op te nemen. Hij wees ook op de problematiek van de dag- en nachtmeter bij particulieren die beschikken over fotovoltaïsche cellen. De Raad stelde voor om hun meters eenmalig en gratis te vervangen door een enkelvoudige teller of een gelijkwaardig alternatief.

Gezondheid

Het voorontwerp **Nationaal Actieplan Leefmilieu-Gezondheid 2008-2013** (NEHAP) bevatte specifieke projecten die het aantal gevallen van ademhalingsproblemen bij kinderen moest doen dalen²⁴. SERV en Minaraad hadden algemene opmerkingen bij de afbakening, situering en toegankelijkheid van het voorontwerp. Ze betreurden het gebrek aan informatie evenals het gebrek aan betrokkenheid van de (maatschappelijke) actoren bij de opvolging van NEHAP. Nochtans was het bijzonder belangrijk dat onderzoekers en eerstelijnsactoren, die vertrouwd zijn met de toestand op het terrein en die het vertrouwen genieten bij de bevolking, informatie uitwisselen met elkaar. De raden vroegen zich ook af of er voldoende middelen en mankracht voorzien werden voor de uitvoering van het plan.

Verder ging het voorontwerp NEHAP onvoldoende in op de synergie en de lacunes van de (beleids)maatregelen tussen de verschillende bevoegdheidsniveaus. De onderlinge verschillen en gelijkenissen waren onvoldoende bekend, waardoor het niet duidelijk was of het actieplan in concurrentie zou treden met de beleidsmaatregelen, onderzoeksopdrachten en beleidsintenties van de verschillende overheden in dit land.

De adviesraden vonden het goed dat er aandacht besteed werd aan kinderen en een gezonder leefmilieu, maar dit mocht niet ten koste gaan van de andere gevoelige groepen van de bevolking - waaronder ouderen en kansarmen. De dubbele band tussen milieu en gezondheid enerzijds en

²⁴ Gezamenlijk Minaraad-SERV advies op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu en de Vlaamse minister van Volksgezondheid over het voorproject van het Nationaal Actieplan Leefmilieu-Gezondheid 2008-2013. Minaraad, 2009|10. De Minaraad keurde het advies unaniem goed op 12 maart 2009. Het SERV DB deed dit op 13 maart 2009 onder voorbehoud van bekrachtiging door de SERV-raad op 13 mei 2009.

anderzijds kansarmoede was echter zoek in het voorontwerp NEHAP. De adviesraden vonden dit een gemiste kans.

SERV en Minaraad vroegen tot slot meer aandacht voor het toepassen of ontwikkelen van een "blootstellingsmodel". Ten slotte formuleerden de raden vragen en opmerkingen bij de projecten uit het NEHAP.

4.3 Open ruimte

Biodiversiteit

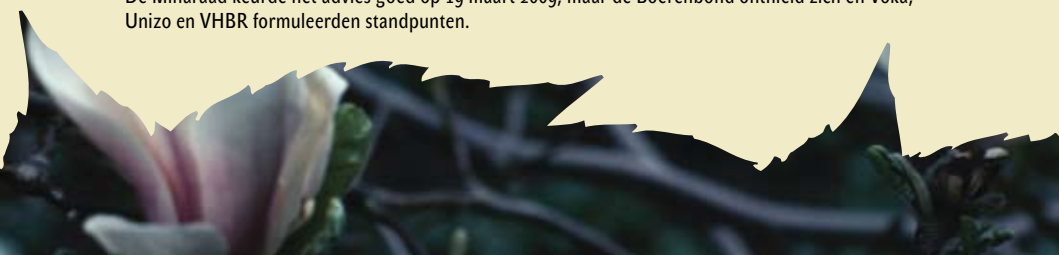
Met het **Soortenbesluit** beogde de Vlaamse Regering een vereenvoudiging van de sterk versnipperde wetgeving voor soortengericht natuurbehoud en de opheffing van een aantal besluiten²⁵. De Raad bracht in 2007 al advies uit over het voorontwerp van het soortenbesluit en was in het algemeen verheugd dat de regering in belangrijke mate tegemoetkwam aan een reeks aanbevelingen van de Minaraad.

Wat de inventarisatie aangaat, betreurde de Raad het dat het ontwerpbesluit enkel de coördinatierol van het INBO vastlegde, maar geen regeling uitwerkte voor de inbreng met kwaliteitsgarantie van de andere partners. De Raad vroeg tevens aandacht voor *monitoring* en voor de snelle vaststelling van de bestaande rode lijsten.

De Minaraad wou ook een verdere verduidelijking van de (wetenschappelijke) criteria die gebruikt werden bij de opmaak van de lijsten van beschermde soorten. Hij formuleerde bedenkingen bij de uitholling van de basisbescherming van de categorie 1-soorten. Voka, Unizo en VHBR formuleerden daar evenwel een standpunt bij. De Raad drong er verder op aan dat actieve soortenbescherming mogelijk zou zijn voor alle beschermde soorten. Ook daarbij formuleerden Voka, Unizo en Vlaamse Hoge Bosraad een standpunt. De Raad pleitte verder voor een duidelijk uitgewerkte inspraakprocedure bij de opmaak van de soortenbeschermingsprogramma's. Een verplichte adviesvraag aan de Minaraad zou daaraan kunnen voldoen.

37

25 Advies op vraag van de Vlaamse minister van Natuur over het Soortenbesluit. Minaraad, 2009|12. De Minaraad keurde het advies goed op 19 maart 2009, maar de Boerenbond onthield zich en Voka, Unizo en VHBR formuleerden standpunten.

Ten slotte sprak de Raad zich uit over de maatregelen voor soortenbeheer. Binnen de toenmalige context, met de kennis en het beschikbare instrumentarium was een globale, gebiedsdekkende bestrijding van de vermelde soorten niet nodig. De Raad beval de regering aan om de aalscholver, ekster, gaai, kauw, kale jonker, kruldistel en speerdistel niet op te nemen in de lijst van categorie 6-soorten. Daarin volgde de Vlaamse Hoge Bosraad de Miniraad niet.

Het voorontwerpbesluit voor de **vergoeding van wildschade** die veroorzaakt wordt door niet-bejaagbaar wild, zou meteen ook de vergoeding van schade door beschermde soorten regelen en verstregde de bescherming van historische permanente graslanden²⁶. In de toelichtingsnota werd er over deze twee laatste onderwerpen nauwelijks informatie verstrekt. Ook de RIA ontbrak. De Raad betreurde deze twee vaststellingen.

© NICO LEENHEER

In het algemeen stond de Raad positief tegenover een vlottere uitbetaling van de economische schade die niet-bejaagbare soorten veroorzaken als deze schade belangrijk is en niet voorkomen kon worden. De Raad had wel bedenkingen bij de zeer specifieke invulling van het begrip “belangrijke wildschade”, wees op het financiële aspect en formuleerde diverse juridische bedenkingen.

De Raad vond de voorgestelde uitbreiding van de schaderegeling naar beschermde soorten toe onvoldoende onderbouwd. Hij wees onder meer op de verschillende decretale basis voor de twee regelingen (Jachtdecreet, Natuurdecreet). De Raad stelde ook vast dat het toepassingsgebied zeer sterk kon uitbreiden door deze regeling.

Ten slotte formuleerde de Raad bedenkingen bij de wijzigingen aan de regeling van vegetatie en kleine landschapselementen. Hierbij benadrukte

²⁶ Advies op vraag van de Vlaamse minister van Natuur over het Besluit betreffende de vergoeding van wildschade veroorzaakt door niet-bejaagbaar wild en vergoeding van schade door beschermde soorten en tot wijziging van het besluit van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het Natuurdecreet. Miniraad, 2009|16. De Miniraad keurde het advies goed op 29 april 2009, maar de Boerenbond onthield zich.

de Raad de nood aan een betere bescherming van historisch permanent grasland. De voorgestelde regeling was hiertoe onvoldoende.

De Raad drong aan op een moratorium voor het scheuren van historisch permanent grasland in speciale beschermingszones zolang de instandhoudingsdoelstellingen en maatregelen voor deze gebieden niet definitief vastgesteld werden.

FOTO
WIKIMEDIA
COMMONS

Jacht

Artikel 6 van het Jachtvoorwaardenbesluit voorziet de opschorting van de jacht in vogelrijke gebieden tussen 15 november en eind februari. Jacht is wel toegestaan indien de lokale actoren - in gezamenlijk overleg of afzonderlijk - maatregelen voorstellen om de verstoring van de populaties watervogels te vermijden. Deze voorstellen moeten eerst aan de Minaraad voorgelegd worden.

De Raad ontving in februari een **niet-consensus voorstel** om te **jagen in het vogelrijk gebied Wildbeheerseenheid (WBE) Generale Vrije Polders**²⁷. De handleiding van het Agentschap voor Natuur en Bos om de voorstellen gelijkvormig op te maken, was echter nog niet officieel goedgekeurd. Daarom achtte de Raad het niet wenselijk om een volwaardig advies uit te brengen.

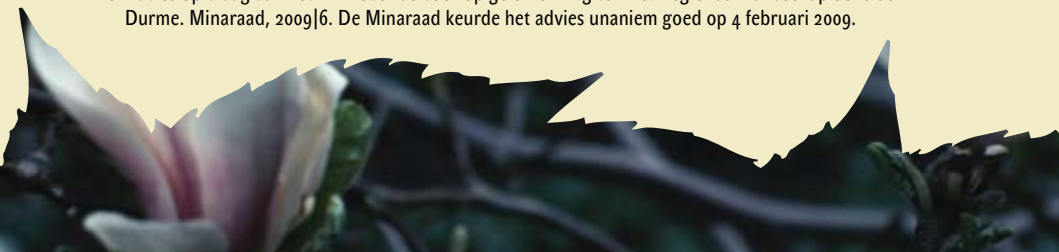
Erkenningen

De Raad bracht begin 2009 advies uit over de aanvraag tot **voorlopige erkenning van het Regionaal Landschap Schelde-Durme (RLSD)**²⁸. Het werkingsgebied omvatte de gemeenten Berlare, Dendermonde, Hamme, Laarne, Temse, Waasmunster, Wetteren, Wichelen en Zele. De Minaraad adviseerde positief over de aanvraag tot voorlopige erkenning van het RLSD. De Raad erkende dat het RLSD reeds een grote stap had gezet in de volwaardige uitbouw van een regionaal landschap. De Minaraad drong

39

27 Briefadvies op vraag van de Vlaamse minister van Natuur over het niet-consensusvoorstel voor jacht in het vogelrijk gebied in de WBE Generale Vrije Polders. Minaraad, 2009|11. De Minaraad keurde het briefadvies unaniem goed op 12 maart 2009.

28 Advies op vraag van het ANB over de voorlopige erkenning van het Regionaal Landschap Schelde-Durme. Minaraad, 2009|6. De Minaraad keurde het advies unaniem goed op 4 februari 2009.

er evenwel op aan dat het RLSD zijn statuten zo snel mogelijk in orde zou brengen met de gewijzigde samenstelling van zijn werkingsgebied.

Het **Regionaal Landschap De Voorkepen** was enkele maanden later het eerste Antwerpse regionale landschap dat een **voorlopige erkenning** aanvroeg²⁹. Het werkingsgebied omvatte stad Antwerpen en de gemeenten Brasschaat, Brecht, Kalmthout, Kapellen, Malle, Ranst, Schilde, Schoten, Stabroek, Wijnegem, Wommelgem, Wuustwezel, Zandhoven en Zoersel. De Minaraad adviseerde positief en erkende dat het RL De Voorkepen al een grote stap had gezet in de volwaardige uitbouw van een regionaal landschap.

4.4 Ruimtelijke ordening

Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)

De Minaraad ging in april 2009 nader in op het voorgestelde addendum bij de **gedeeltelijke herziening van het RSV**³⁰. Het addendum kaderde in het "*kortetermijnspoor*" van de herziening en bevatte een aantal aanvullingen op en tekstwijzigingen aan het RSV. De Raad meende dat de uitvoering van het huidige RSV absolute prioriteit moest krijgen.

De herziening zorgde echter voor een bijkomende vertraging onder meer door de verschuiving van de planhorizon voor de realisatie van de bindende bepalingen naar 2012. De Minaraad had dan ook bedenkingen bij het nut en de noodzaak van het addendum.

De Minaraad miste een grondige onderbouwing van het addendum. Ook het gebrek aan afstemming met andere beleidsdomeinen waaronder het

© JURGEN SLEEWAEGEN

29 Advies op vraag van het ANB over de voorlopige erkenning van het Regionaal Landschap de Voorkepen vzw. Minaraad, 2009|15. De Minaraad keurde het advies unaniem goed op 29 april 2009.

30 Advies op vraag van de Vlaamse minister van Ruimtelijke Ordening over de actualisatie en gedeeltelijke herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Minaraad, 2009|14. De Minaraad keurde het advies goed op 2 april 2009, maar de SERV-partners onthielden zich.

milieubeleid was opvallend, temeer omdat er gekozen was om geen passende beoordeling en geen plan-MER op te maken.

Voor het thema wonen bevatte het ontwerpaddendum geen acties om de verdere versnippering van de open ruimte tegen te gaan. Het informatieve gedeelte kwam tot de conclusie dat de 60/40 verhouding stedelijk gebied/buitengebied min of meer behaald werd en dit terwijl de VRIND-indicatoren net het tegenovergestelde aantoonde. Er werden ook geen maatregelen genomen om het massale overaanbod aan woongelegenheden in te perken.

De Minaraad stond negatief tegen de extra bestemming van 6.780 ha bedrijventerreinen. De manier waarop deze bijkomende bestemming onderbouwd werd, was betwistbaar. De klemtoon had daarentegen moeten liggen op het op de markt brengen van de 5000 ongebruikte hectaren op bestaande bedrijventerreinen en op duurzaam ruimtegebruik. De selectie van "bijzondere economische knooppunten" stond, volgens de Raad, lijnrecht op de visie van het oorspronkelijke RSV en de goede ruimtelijke ordening.

Het addendum voorzag op het vlak van wegeninfrastructuur een tiental bijkomende *missing links*. De meeste van deze wijzigingen waren echter slecht onderbouwd en sommigen ondermijnden zelfs de hiërarchie van het wegennet. Een aantal acute verkeersproblemen en de daaraan gerelateerde milieuproblemen kwamen dan weer niet aan bod.

Ten slotte had de Minaraad ook heel wat bedenkingen bij de voorgestelde wijzigingen inzake landbouw, natuur en bos. De Raad stelde vast dat het beeld dat geschetst werd in het addendum met betrekking tot de huidige stand van zaken zeer onvolledig was. Het informatieve gedeelte beschreef vijf operationele knelpunten inzake landbouw, natuur en bos, waarvan er slechts twee leidden tot enige wijzigingen in het richtinggevende gedeelte. Inzake het onderscheid tussen GEN en GENO wees de Minaraad erop dat het (sectoraal) debat hierover nog moest gevoerd worden. Inzake de samenvoeging van natuur, bos en groen tot één categorie, benadrukte de Raad dat zo'n wijziging beter moest onderzocht worden en in overleg met de doelgroepen moest gebeuren. Wat betreft de herziening van de natuurverwevingsgebieden drong de Minaraad aan op de versnelde afbakening ervan. Dit proces was tot op heden amper van start gegaan.

5 Adviezen 2009 (1 juni tot 31 december)

5.1 Strategie & governance

Beleidsnota

De **Beleidsnota Leefmilieu en Natuur** gaf aan hoe de bevoegde minister de afspraken uit het regeerakkoord wenste te realiseren in de loop van de legislatuur³¹. De nota bouwde inhoudelijk verder op het project Vlaanderen in Actie (VIA) en het Pact 2020. De SAR Minaraad stelde vast dat het algemene ambitieniveau van de beleidsnota weliswaar hoog lag, maar dat de operationele doelstellingen vooral mikten op de continuïteit van het beleid.

De Raad ging uitgebreid in op de strategische en operationele doelstellingen per beleidsthema, maar gaf ook enkele algemene aanbevelingen mee. Zo vroeg de Raad om het juiste ambitieniveau vanuit een langetermijnvisie te vertalen in de nodige operationele doelstellingen en in de tussendoelstellingen die de regering moet halen tegen het einde van de legislatuur; niet alleen rekening te houden met het Europese beleid maar ook met de ernst van de milieuproblemen in Vlaanderen; verder te werken aan een methode om te komen tot een correcte omzetting en toepassing van het Europese beleid; een degelijke en realistische milieubeleidsplanning af te stemmen met de andere Vlaamse planningssystemen; verder te werken aan een methode voor de vertaling van het volledige regeerakkoord in verschillende beleidsnota's en de onderlinge afstemming tussen die nota's; verder te werken aan mechanismen die omgaan met de tijdsfactor bij de horizontale en verticale afstemming tussen planningsinstrumenten; de beleidsnota's goed af te stemmen op een degelijke meerjarenbegroting; rekening te houden met de actualisatie van de milieubeleidsdoelstellingen bij de opmaak van het vierde milieubeleidsplan (MBP) en het nieuwe MBP af te stemmen op de internationale en Europese informatiesystemen en beleidskaders; het onderscheid tussen strategische en operationele doelstellingen te verbeteren en de operationele doelstellingen te formuleren volgens het SMART-principe; de verbanden te verduidelijken tussen de doelstellingen onderling en tussen de doelstellingen en de regelgevingsagenda; en een Europese implementatieagenda op te stellen.

³¹ Advies op eigen initiatief over de Beleidsnota Leefmilieu en Natuur. SAR Minaraad, 2009³². De SAR Minaraad stelde het advies unaniem vast op 26 november 2009.

Duurzame ontwikkeling

De Vlaamse Regering gaf in juni 2009 invulling aan de **operationele projecten van de Vlaamse Strategie voor Duurzame ontwikkeling**³². De SAR Minaraad stelde vast dat de projecten onvolledig en beperkt uitgewerkt werden. Twee projecten vormden hierop een uitzondering: *“duurzaam wonen en bouwen”* en *“educatie voor duurzame ontwikkeling”*. Ondanks de grote vertragingen die de projecten opgelopen hadden, kwamen ze ook te vroeg. Tegen de zomer van 2010 moet de regering een nieuwe strategie-nota voor duurzame ontwikkeling opstellen, die zich moet baseren op een grondige evaluatie van het lopende beleid. De uitwerking van de operationele projecten werd best afgestemd op deze evaluatie zonder de uitvoering van de projecten verder te vertragen.

Uit de projectfiches kwamen drie problemen naar voor: het ambitieniveau van de projecten lag te laag, de afstemming tussen de beleidsdomeinen bleef uiterst moeilijk en de mondiale dimensie ontbrak.

De SAR Minaraad apprecieerde wel de participatieve werkwijze die gehanteerd werd bij de uitwerking van het Vlaams Implementatieplan voor Educatie voor Duurzame Ontwikkeling (EDO). De Raad pleitte voor een gelijkaardige aanpak bij de uitvoering van het plan. In deze context vroeg de Minaraad snel duidelijkheid te scheppen over de financiering van de acties van de EDO-projectfiche.

Begroting en decreten ter begeleiding van de begroting

De SAR Minaraad kon zich in belangrijke mate verenigen met de afzonderlijke voorstellen die in de ontwerp **programmadecreten ter begeleiding van de begroting 2009 en 2010** vervat zaten³³.

43

Bij het programmadecreet ter begeleiding van de derde aanpassing van de

32 Advies op vraag van de Vlaamse minister-president over de Vlaamse Strategienota Duurzame Ontwikkeling: invulling van de operationele projecten. SAR Minaraad, 2009|25. De SAR Minaraad keurde het advies goed op 10 september 2009, maar de SERV-partners onthielden zich.

33 Advies op vraag van de Vlaamse minister van Begroting over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009 en voorontwerp van decreet houdende bepalingen van de begroting 2010. SAR Minaraad, 2009|30. De SAR Minaraad keurde het advies goed op 12 november 2009, maar de SERV-partners onthielden zich.

begroting 2009 schaarde de Raad zich achter de geboden oplossing voor de gemeenten die een grensoverschrijdende leasingoperatie aangingen om hun rioolstelsel te kunnen financieren en door de kredietcrisis in de problemen gekomen waren; achter het herdoopen van het “Fonds voor Landinrichting” tot het “Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen” en achter het overmaken van de heffingsmiddelen die niet gebruikt werden voor het beheer van het huishoudelijk verpakkingsafval aan het Minafonds.

Bij het programmadecreet ter begeleiding van de begroting 2010 kon de Raad zich ook verenigen met de afvalstoffenheffingen, de heffingen op het lozen van afvalwater, de verhoogde grondwaterheffing, de gemeentelijke saneringsbijdrage en de heffingen op watervang.

In het algemeen stelde de Raad vast dat de Vlaamse Regering gebruik maakte van programmadecreten om wijzigingen aan heffingen door te voeren op milieuverstorende handelingen. Doordat deze decreten met dringende spoed behandeld moesten worden, was de Raad niet in staat om een diepgaand maatschappelijk debat te voeren over de voorgestelde hervormingen.

5.2 Milieuhygiëne

Klimaat

Het Vlaams Parlement vroeg de SAR Minaraad in oktober 2009 om advies over de rol die Vlaanderen kon spelen tijdens de **Klimaatop in Kopenhagen**³⁴. In zijn unanieme advies beval de Raad de Vlaamse onderhandelaars aan om in Kopenhagen te pleiten voor het wettelijk verankeren van de 2° C-doelstelling in een nieuw klimaatprotocol. Om tegemoet te komen aan deze doelstelling was het voor de SAR Minaraad noodzakelijk om te komen tot een mondiaal CO₂-emissiebudget dat loopt tot in 2050.

Het globaal budget zou vervolgens vertaald moeten worden naar nationale en/of sectorale budgetten en reductiepaden. Deze reductiepaden worden bij voorkeur

³⁴ Advies op vraag van de voorzitter van het Vlaams Parlement over de klimaatop van Kopenhagen. SAR Minaraad, 2009|31. De SAR Minaraad keurde het advies unaniem goed op 26 november 2009.

gekoppeld aan relevante mijlpalen (bv. 2020, 2050). Om het mondiale emissiebudget voor de gehele periode tot 2050 te kunnen respecteren, is het immers noodzakelijk dat de globale emissies op een bepaald moment "pieken" en vervolgens beginnen dalen.

Voor de Raad was het duidelijk dat hoe langer het bereiken van deze CO₂-piek uitgesteld zou worden, hoe ingrijpender de inspanningen en hoe hoger de kosten zouden zijn om, na het behalen van die piek, de 2° C-doelstelling nog te kunnen halen. Daarom hoopte de Raad dat de internationale gemeenschap zo snel mogelijk op het reductiepad zou komen.

Energie

Naar aanleiding van de jaarlijkse conferentie bereiden de vertegenwoordigers van de leden van de EEAC (*European Environment and Sustainable Development Advisory Councils*) telkens een verklaring voor die de verschillende raden nadien kunnen onderschrijven. De EEAC-verklaring 2009³⁵ "*Towards Sustainable European Infrastructures*" (**duurzame infrastructuur voor Europa**) werd door de SAR Minaraad onderschreven in de vorm van een advies op eigen initiatief.

Deze verklaring ging ervan uit dat de mobiliteit- en energiesystemen, de daarmee overeenstemmende ruimtelijke patronen van bewoonde gebieden, rendabel landgebruik en verbindende infrastructures er in de tweede helft van de 21ste eeuw totaal anders zouden uitzien dan vandaag. Van de Europese Unie werd daarom verwacht dat ze deze toekomstige ingrijpende wijzigingen reeds zou voorbereiden in haar beleid en financieringspolitiek. De verklaring van de EEAC legde de basis voor een nieuwe benadering aan de hand van voorbeelden. Onder meer op de transportinfrastructures, de infrastructures voor elektriciteit van hernieuwbare bronnen en groene gordels en Trans-Europese Habitat Netwerken werd dieper ingegaan.

45

35 Advies op vraag van de EEAC over een duurzame infrastructuur voor Europa. SAR Minaraad, 2009|23. De SAR Minaraad keurde het advies goed op 10 september 2009, maar de Boerenbond, Unizo en Voka onthielden zich.

De Vlaamse Regering stelde eind vorig jaar voor om koudebruggen definitief te integreren in de berekening van het energieprestatieniveau van gebouwen, ten einde de energieprestatie beter te laten aansluiten bij de werkelijke energieprestaties van gebouwen. SERV en SAR Minaraad ondersteunden **de inrekening van koudebruggen in de EPB-berekeningsmethode**³⁶. Dat zou namelijk een stimulans kunnen vormen om koudebruggen en de daarmee samenhangende energieverliezen en condensatieproblemen aan te pakken.

De adviesraden vonden de voorgestelde aanpak van de aanvaarde bouwknopen veelbelovend, maar de uitwerking stond nog niet volledig op punt en was onvoldoende getest. De raden stelden dat de voorgestelde regeling hierdoor niet in werking kon treden op 1 januari 2010 en dat er een overgangsregeling nodig was met wellicht een uitstel van 6 maanden om de regeling verder uit te werken en met een proefperiode om de nieuwe bouwknopenaanpak in de praktijk uit te testen.

De adviesraden vroegen meer aandacht voor sensibilisering en vonden dat de inrekening van koudebruggen in de EPB-methodiek moest passen in een algemeen beleid om koudebruggen op een effectieve en efficiënte wijze aan te pakken. Daarin zou de informatieverbreiding aan alle bouwpartners een belangrijk element moeten vormen. In dat opzicht leek het belangrijk dat de piste van de koudebrugatlas als informatief instrument behouden werd voor op zijn minst de residentiële gebouwen.

Ten slotte wezen de raden op enkele pijnpunten zoals de te late timing van de EPB-berekeningen, de onduidelijke afbakening van de verantwoordelijkheden tussen de bouwpartners en de manier waarop met de EPB-*software* “gespeeld” kan worden. Deze pijnpunten zou men bij voorkeur opnieuw moeten bekijken bij de volgende evaluatie van de EPB-regelgeving.

³⁶ Gezamenlijk Minaraad-SERV advies op vraag van de Vlaamse minister van Energie over het Koudebruggenbesluit. SAR Minaraad, 2009|42. De SAR Minaraad keurde het advies unaniem goed op 17 december 2009. Het SERV DB deed dit op 18 december 2009 onder voorbehoud van bekrachtiging door de SERV-raad op 20 januari 2010.

5.3 Open ruimte

Biodiversiteit

De SALV en de SAR Minaraad kwamen tot de bevinding dat het ontwerpbesluit over de **gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen**³⁷ en de bijlagen de basis vormden om verdere stappen te zetten en bevelen de Vlaamse Regering aan om de voorgelegde documenten zonder uitstel vast te stellen, zodat de overlegprocessen over de instandhoudingsdoelstellingen van de afzonderlijke speciale beschermingszones in goede omstandigheden zouden kunnen plaatsvinden.

De raden vonden het van cruciaal belang dat het lopende overleg op Vlaams en op lokaal en regionaal niveau verder gezet werd en dat de betrokken partners ondersteund werden. SALV en SAR Minaraad stelden ook vast dat het verzamelen van gegevens en de *monitoring*, de onderlinge afstemming en systematisatie van die gegevens, de ontsluitbaarheid en toegankelijkheid ervan, evenals de rapportage en verslaggeving bestendige inspanningen zouden vereisen.

De raden pleitten eveneens voor het spoedig instellen van een wetenschappelijke begeleidingsgroep met een gemengde samenstelling bij het INBO, die zou moeten instaan voor de toetsing van wetenschappelijk getinte kwesties, die kunnen opduiken in het gewestelijk of lokaal overleg, betreffende bijvoorbeeld het ontwerp van concrete instandhoudingsdoelstellingen.

Het concrete instandhoudingsbeleid zou volgens SAR Minaraad en SALV drie componenten moeten bevatten: het inzetten van bestaande voor natuurbehoud relevante instrumenten, het opmaken van natuurrichtplannen en het herijken van de bestaande, generieke natuurbeleidsinstrumenten.

Ten slotte pleitten de adviesraden voor een transparante, concrete en realistische uitwerking van de passende beoordeling.

47

³⁷ Gezamenlijk SAR Minaraad-SALV advies op vraag van de Vlaamse minister van Natuur over de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen. SAR Minaraad, 2009|26. De SAR Minaraad keurde het advies unaniem goed op 24 september 2009, de SALV deed dit op 25 september 2009.

Jacht

Het Jachtvoorwaardenbesluit bepaalt dat jagen in vogelrijke gebieden verboden is tijdens het jachtseizoen. Dit verbod geldt zolang de wildbeheer-eenheden (WBE) of jachtrechthouders geen consensusvoorstel met de plaatselijke reservaatbeheerders en de lokale landbouworganisaties kunnen voorleggen om de verstoring van de populaties watervogels te vermijden. Bovendien moet dit voorstel ook nog de goedkeuring krijgen van de bevoegde minister. Een consensusvoorstel moet aanvaardbare afspraken bevatten over de concentratie van de jacht in tijd en ruimte en de intensiteit ervan. De SAR Minaraad wordt gevraagd om de verenigbaarheid met de goede staat van de instandhouding van de te beschermen vogelsoorten te adviseren.

Het eerste **consensusvoorstel voor jacht in vogelrijk gebied** dat de SAR Minaraad vorig jaar ontving, ging over de **WBE nr. 12 in Molsbroek**³⁸. Dit hield in dat het gebied in twee zones opgedeeld zou worden: de eerste zone zou vrijgesteld worden van jacht, in de tweede zone zou geen jacht op de smient of wilde eend meer toegestaan worden, tenzij de terreinbeheerders verenigingen instemden met een bijzondere jacht op de wilde eend. De SAR Minaraad stond positief tegenover het consensusvoorstel, omdat het gebruik maakte van een differentie in tijd en ruimte. De Raad vroeg ten slotte aan de minister om expliciet een beslissing te nemen – ondanks het feit dat het om een consensusvoorstel ging – om de rechtszekerheid ter plaatse in WBE nr. 12 in Molsbroek te garanderen.

Het tweede **consensusvoorstel voor jacht in vogelrijk gebied** dat de SAR Minaraad vorig jaar ontving, ging over de **WBE Vogelsanck**³⁹. De SAR Minaraad adviseerde positief over het consensusvoorstel. De Raad vond het positief dat er in het voorstel uitgegaan werd van het

-
- 38 Briefadvies op vraag van de Vlaamse minister van Natuur over het consensusvoorstel jacht in WBE n°12 Molsbroek. SAR Minaraad, 2009|29. De SAR Minaraad keurde het briefadvies unaniem goed op 29 oktober 2009.
- 39 Briefadvies op vraag van de Vlaamse minister van Natuur over het consensusvoorstel jacht in WBE Vogelsanck. SAR Minaraad, 2009|34. De SAR Minaraad keurde het briefadvies unaniem goed op 26 november 2009.

gegeven dat het Vijvergebied Midden-Limburg belangrijk is voor de krak-eend en de slob-eend. Om verstoring tegen te gaan, kozen de betrokkenen voor een combinatie van jachtbeperkingen in de tijd met een onderverdeling in zones. De Raad kon zich vinden in dit principe. Het voorstel bevatte evenwel ook afspraken over beperkingen inzake de jachtwijze. Ook dit was positief, maar de Raad vroeg zich af of deze aanpak niet kon toegepast worden voor alle bejaagde dieren.

Wat de beperkingen in de tijd betrof, leek het erop dat er niet veel van de normale jachtopeningstijden afgeweken werd, maar gestreefd werd naar afspraken om de frequentie of het versturende karakter van de jachtactiviteit te verminderen. De SAR Minaraad vroeg daarom om werk te maken van een gedegen *monitoring* van de effecten van het consensusvoorstel.

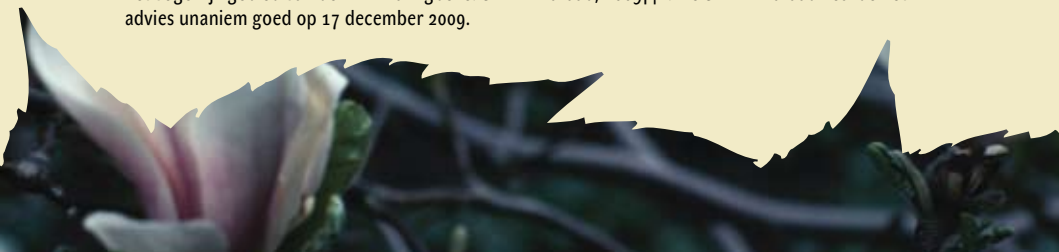
Begin 2009 ontving de Minaraad al een eerste maal een **niet-consensusvoorstel voor jacht in het vogelrijk gebied van de wildbeheerseheid (WBE) Generale Vrije Polder**⁴⁰. Toen had de Raad negatief geadviseerd omdat het om een niet-consensus ging en omdat de handleiding van het Agentschap voor Natuur en Bos om de voorstellen gelijkvormig op te maken, nog niet officieel goedgekeurd was. Eind 2009 was dat laatste onder-tussen een feit. Op zich genomen beoordeelde de SAR Minaraad het door de WBE opgemaakte, uitgebreide voorstel als relatief goed onderbouwd en qua inhoud plausibel. De Raad kon zich daarom in beginsel verenigen met de gedane voorstellen. De Raad beval de Vlaamse Regering wel aan om het Agentschap voor Natuur en Bos opdracht te geven om op korte termijn na te gaan welke partners de geformuleerde voorstellen nu effectief onder-schreven. Op basis van die informatie zou de minister dan in staat moeten zijn om een beslissing te nemen.

Een tweede **niet-consensusvoorstel voor de jacht in vogelrijk gebied** werd gelijktijdig ingediend voor de **WBE Talingbeke**⁴¹. De SAR Minaraad kwam tot de bevinding dat het niet-consensusvoorstel voor de jacht in het vogel-rijk gebied van de WBE Talingbeke niet rijp was. De Raad beval de Vlaamse

49

40 Advies op vraag van de Vlaamse minister van Natuur over het niet-consensusvoorstel voor jacht in het vogelrijk gebied van de WBE Generale Vrije Polder. SAR Minaraad, 2009|40. De SAR Minaraad keurde het advies unaniem goed op 17 december 2009.

41 Advies op vraag van de Vlaamse minister van Natuur over het niet-consensusvoorstel voor jacht in het vogelrijk gebied van de WBE Talingbeke. SAR Minaraad, 2009|41. De SAR Minaraad keurde het advies unaniem goed op 17 december 2009.

Regering dan ook aan om het Agentschap voor Natuur en Bos opdracht te geven om de partners terug samen te roepen. Hij adviseerde ook om het INBO voorafgaand een inschatting te laten maken van wat vereist is voor *“de goede staat van instandhouding van de te beschermen vogelsoorten”*. Tegelijk was het nodig, ter voorbereiding van het gesprek en in het licht van de internationaalrechtelijke statuten van het gebied, om een juridische analyse door te voeren van de bewegingsmarge die men heeft ten opzichte van de Habitat- en Vogelrichtlijn.

Erkenningen

Elk jaar vraagt de afdeling Natuur en Bos aan de Minaraad om te adviseren over hun evaluatieverslag betreffende de **werking van de regionale landschappen**⁴². Net als de voorbije jaren drong de Raad er bij de Vlaamse Regering op aan om het instrument regionale landschappen grondig te evalueren en bij te sturen. De SAR Minaraad stelde vorig jaar vast dat het Agentschap voor Natuur en Bos inspanningen geleverd had om meer eenvormigheid na te streven in de evaluatieverslagen en deed enkele suggesties om de uniformiteit nog te verhogen. Vooral de beoordelingswijze verdiende daarbij de nodige aandacht. De Raad vroeg het Agentschap voor Natuur en Bos om de aanbevelingen van de adviesorganen ook sneller door te sturen naar de regionale landschappen. Een algemeen aandachtspunt voor de regionale landschappen betrof de toepassing van de wet op de overheidsopdrachten: de aanbestedingscriteria moesten verfijnd worden.

Op basis van de evaluatieverslagen kregen de regionale landschappen Houtland (RLH), IJzer en Polder (RLIJ&P), Zenne, Zuun en Zoniën (RLZZZ), Noord-Hageland (RLNH), Groene Corridor (RLGC), Haspengouw en Voeren (RLHV) en Kempen en Maasland (RLKM) een positief advies voor het werkingsjaar 2008; de regionale landschappen Lage Kempen (RLLK) en West-Vlaamse Heuvels (RLWH) kregen een voorwaardelijk positief advies en de regionale landschappen

© DIRK UYTENDAELE

⁴² Advies op vraag van het ANB over de evaluatieverslagen van de werking 2008 van de regionale landschappen. SAR Minaraad, 2009[22]. De SAR Minaraad keurde het advies unaniem goed op 10 september 2009.

Meetjesland (RLM), Vlaamse Ardennen (RLVA) en Dijleland (RLD) een negatief advies.

Het **Regionale Landschap Groene Corridor vzw** (RLGC) diende tijdens de zomermaanden nog een aanvraag in tot **definitieve erkenning en tot uitbreiding van het werkingsgebied** met de gemeente Zaventem⁴³. Het erkenningsdossier bleek verzorgd en afgestemd op de verschillende erkenningsvoorwaarden. Het RLGC voldeed aan alle criteria. De SAR Minaraad gaf daarom een positief advies over de definitieve erkenning en de uitbreiding van het werkingsgebied van het RLGC.

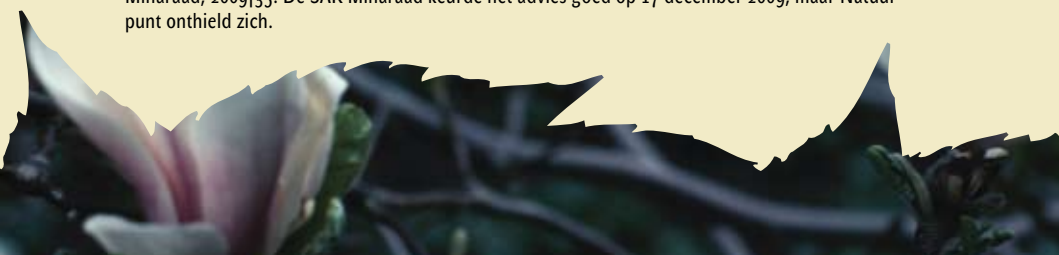
Bosgroepen zijn duurzame samenwerkingsverbanden tussen bosbeheerders binnen een bepaald gebied om een rationeler bosbeheer mogelijk te maken. Bij de voorlopige en definitieve erkenning van die bosgroepen wordt de SAR Minaraad om advies gevraagd. De Raad baseert zich daartoe op het evaluatieverslag van het Agentschap voor Natuur en Bos. Hij gaat in op de globale werking en controleert of de doelstellingen van het Bosdecreet nagekomen worden.

De SAR Minaraad kon zich scharen achter de **definitieve erkenning van de Bosgroep Antwerpen Noord**, maar ook achter de aanbevelingen van het Agentschap voor Natuur en Bos⁴⁴. Deze hadden te maken met (1) de beheersbaarheid van de groei, (2) de efficiënte inzet van de beschikbare arbeiders in functie van de juiste prioriteiten en (3) het in rekening nemen van de instandhoudingsdoelstellingen, eenmaal deze vastgesteld werden.

Op basis van de beschikbare stukken vond de Raad dat de bosgroep in de toekomst meer aandacht moest besteden aan de publieke functies van het bos, zoals de ecologische en de sociale functie. De SAR Minaraad had in dit dossier dankbaar gebruik gemaakt van het verslag van het Agentschap voor Natuur en Bos, maar was desalniettemin van oordeel dat deze verslaggeving voor verbetering vatbaar was. Hij raadde de verslaggevers aan om zich duidelijker te oriënteren op de doelstellingen van artikel 41bis van

43 Advies op vraag van het ANB over de definitieve erkenning en uitbreiding van het werkingsgebied van het RLGC vzw. SAR Minaraad, 2009|27. De SAR Minaraad keurde het advies unaniem goed op 24 september 2009.

44 Advies op vraag van het ANB over de definitieve erkenning van de bosgroep Antwerpen Noord. SAR Minaraad, 2009|35. De SAR Minaraad keurde het advies goed op 17 december 2009, maar Natuurpunt onthield zich.

het Bosdecreet en de vooropgestelde doelen bij de voorlopige erkenning te vergelijken met de effectieve realisaties.

De SAR Minaraad kon zich eveneens scharen achter de **definitieve erkenning van de Bosgroep Limburgse Duinen**, maar ook achter de aanbevelingen van het Agentschap voor Natuur en Bos⁴⁵. Deze aanbevelingen waren dezelfde als bij de bosgroep Antwerpen Noord.

Erkende natuurreservaten zijn natuurterreinen die een beschermd statuut verkregen hebben en waarop er, op basis van een beheerplan, een gericht natuurbeheer zal toegepast worden in functie van bepaalde natuurdoelen. De terreinbeherende vereniging ontvangt hiertoe een subsidie. Op grond van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten (het zogenaamde Reservatenbesluit) moet de SAR Minaraad advies uitbrengen bij de concrete aanvragen tot erkenning en bij het preadvies dat het Agentschap voor Natuur en Bos daarover geeft.

Het eerste te **erkennen reservaat** dat vorig jaar aan bod kwam, was **"Bels Broek en Heide"**, gelegen in de gemeenten Geel en Meerhout⁴⁶. Natuurpunt Beheer legde ongeveer 23 ha percelen voor ter erkenning in een visiegebied dat gevormd wordt door een deel van de Netevallei. Het visiegebied bevond zich grotendeels in Habitatrichtlijngebied en was het voorwerp van het LIFE-project *"Herstel van het laaglandbeekstelsel Grote Nete"*. De SAR Minaraad oordeelde dat het om een belangrijk reservaatproject ging, omdat het soorten en habitats herbergde die relevant en beschermenswaard waren op Europees niveau. De SAR Minaraad beval de Vlaamse Regering aan om de voorgelegde percelen te erkennen en om het visiegebied vast te stellen zoals voorgesteld. Niettemin wees de Raad op het bestaan van een grote hoeveelheid percelen binnen het visiegebied die

© DIRK UYTENDAELE

45 Advies op vraag van het ANB over de definitieve erkenning van de bosgroep Limburgse Duinen. SAR Minaraad, 2009|36. De SAR Minaraad keurde het advies goed op 17 december 2009, maar Natuurpunt onthield zich.

46 Advies op vraag van het ANB over de erkenning van het reservaat Bels Broek en Heide. SAR Minaraad, 2009|37. De SAR Minaraad keurde het advies goed op 17 december 2009, maar de Boerenbond, Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.

door de landbouw gebruikt werden en in een al of niet zuivere agrarische bestemming zouden komen te liggen. Daarom zouden de aankoopoperaties binnen het gebied en de omvormingsoperaties, met de nodige omzichtigheid moeten gebeuren. De SAR Minaraad bestempelde voor het overige de voorgenomen ingrepen, beheermaatregelen en aangevraagde afwijkingen op verbodsbepalingen als adequaat in verhouding tot de feitelijke toestand en de gestelde doelen.

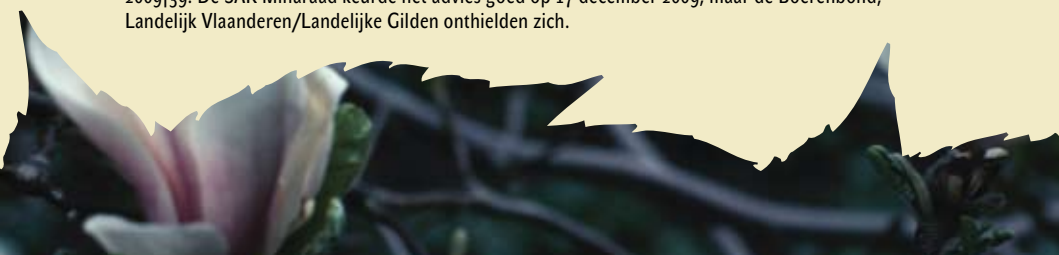
Het tweede te **erkennen reservaat** dat vorig jaar aan bod kwam, was "**Middenloop Velpevallei**", gelegen op het grondgebied van de gemeente Glabbeek en de stad Tienen en bijna 70 ha groot⁴⁷. Het gehele project betrof een sterk gemeanderd gedeelte van de Velpevallei. Het was de bedoeling om twee reeds erkende reservaten "Paddenpoel" en "Rozendalbeekvallei" samen te voegen, het visiegebied uit te breiden met de deelgebieden "Klein beek" en "Moutsbron" en de erkende oppervlakte uit te breiden van ongeveer 17 ha naar ongeveer 86 ha. De Raad vond het plausibel dat de voorgedragen percelen voldeden aan de voorwaarden van het Natuurdecreet. Zowel de voorgedragen percelen als het visiegebied waren de resultante van een ruilverkavelingsoperatie. Hieruit leidde de SAR Minaraad af dat het reservaat in principe nog concrete uitbreidingsmogelijkheden kon hebben binnen het visiegebied, en dat het visiegebied dus mee erkend kon worden. De Raad vond het merkwaardig dat er geen afwijkingen gevraagd werden op het jachtverbod, gezien de mogelijke wildschade op nabij gelegen landbouwpercelen.

Het derde te **erkennen reservaat** dat vorig jaar aan bod kwam, was "**Poekebeekvallei**", gelegen in de gemeenten Aalter en Ruiselede⁴⁸. Natuurpunt Beheer vzw legde ongeveer 5 ha percelen voor ter erkenning in een visiegebied dat gevormd werd door de vallei van de Poekebeek. De belangrijkste vegetaties in dit visiegebied bestonden uit broekbossen met voorjaarsflora en uit reliëfrijke graslanden. Het visiegebied bevatte in hoofdzaak "Natuur-

53

47 Advies op vraag van het ANB over de erkenning van het reservaat Middenloop Velpevallei. SAR Minaraad, 2009|38. De SAR Minaraad keurde het advies goed op 17 december 2009, maar de Boerenbond, Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.

48 Advies op vraag van het ANB over de erkenning van het reservaat Poekebeekvallei. SAR Minaraad, 2009|39. De SAR Minaraad keurde het advies goed op 17 december 2009, maar de Boerenbond, Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.

gebied”, maar ook een deel “Landschappelijk waardevol agrarisch gebied”. De SAR Minaraad adviseerde de Vlaamse Regering om het reservaatproject en het daaraan verbonden visiegebied te erkennen. De meeste voor erkenning voorgedragen percelen bevonden zich in “groene” bestemming maar bij een tweetal percelen rees er twijfel, vermits ze in “Landschappelijk waardevol agrarisch gebied” konden gesitueerd worden. De SAR Minaraad stelde vast dat de kans bestond dat deze percelen – voor zover ze een agrarische bestemming zouden dragen – omwille van één deelcriterium niet erkend konden worden op grond van artikel 36, §2 van het Natuurdecreet. Materieel gesproken waren er in het dossier even wel voldoende argumenten om wel tot erkenning over te gaan.

5.4 Ruimtelijke ordening

Mobiliteit

De Vlaamse Regering vroeg de Minaraad in april 2009 om advies over de **aanleg van een tweede sluis in de Waaslandhaven**⁴⁹. Nog voor de adviestermijn verstreken was, had de Vlaamse Regering echter al een beslissing genomen. Niettemin bracht de SAR Minaraad nog advies uit zodat de bemerkingen in een latere fase van het proces meegeenomen konden worden. De Raad beperkte zich tot het project zelf en ging niet dieper in op de afbakeningsscenario's voor de haven van Antwerpen.

De Raad sloot zich aan bij de redenering dat een tweede ontsluiting van de Waaslandhaven noodzakelijk was en steunde de optie van een diepe sluis mits een aantal randvoorwaarden bij het project. Zo moest de investering van een sluis gepaard gaan met een verhoging van de ruimteproductiviteit. De Raad vroeg ook om zowel in de MKBA als in de project-MER meer aandacht te besteden aan de inpassing van het project in een overkoepelend kader voor alle Vlaamse zeehavens.

Hij stelde voor om de bouw van de tweede zeesluis aan te vullen met bijkomende infrastructuurinvesteringen om een *modal shift* te realiseren. Het voorzien van een alternatief transportsysteem tussen linker- en rechter-

© DA VINCI,
PHOTOS007

⁴⁹ Advies op vraag van het departement Mobiliteit en Openbare Werken over de tweede sluis in de Waaslandhaven. SAR Minaraad, 2009²⁴. De SAR Minaraad keurde het advies unaniem goed op 10 september 2009.

oever was volgens de SAR Minaraad nog te prematuur om als milderende maatregel in de project-MER opgenomen te worden.

De inschatting van de luchtmissies in de project-MER ging ervan uit dat alle wettelijk opgelegde reductiedoelstellingen effectief gehaald zouden worden. De SAR Minaraad wees erop dat alle sectoren voldoende zware inspanningen zouden moeten leveren om aan de huidige en toekomstige normen te voldoen.

De Raad vroeg ook om het algemene verlies aan visbroedplaatsen te compenseren. Met betrekking tot de baggerwerkzaamheden wees hij erop dat een maximaal hergebruik van de gronden wenselijk was. Hij achtte ook een periodieke *monitoring* van de te bouwen slibvang noodzakelijk.

In oktober ontving de Raad de adviesvraag over de **aanpassing van de CHZ-kaai in de voorhaven van Zeebrugge**, zodat schepen met een grote diepgang zouden kunnen aanmeren over de hele kaailengte van de bestaande terminal⁵⁰. De Raad herhaalde in eerste instantie zijn pleidooi voor het ontwikkelen van een langetermijnvisie voor het Vlaamse havenbeleid als kader voor de onderlinge afstemming van de aparte havenplannen. Hij wees er ook op dat de Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse (MKBA) voorgesteld werd als een instrument van vergelijking, terwijl het enkel diende om een drempel te bepalen.

De SAR Minaraad verwachtte geen aanzienlijke milieueffecten, maar maakte opmerkingen bij de mogelijke geluidshinder en hinder door trillingen tijdens de heiwerken. De Raad vroeg ook dat de haven van Zeebrugge inspanningen zou leveren om de voorzieningen voor walstroom te installeren en om zwavelarme brandstof beschikbaar te hebben tegen 2010 wanneer het gebruik ervan opgelegd wordt voor aangemeerde schepen.

Als de overheid zou overgaan tot het ontwikkelen van een zeeeringsproject voor de kust, verwachtte de Raad dat daarbij rekening zou gehouden

55

50 Advies op vraag van het departement Mobiliteit en Openbare Werken over de aanpassing van de CHZ-kaai in de voorhaven van Zeebrugge. SAR Minaraad, 2009[33]. De SAR Minaraad keurde het advies unaniem goed op 26 november 2009.

worden met de mogelijkheden die zich zo aanbieden voor de estuaire vaart. Ten slotte stelde de Raad nog voor om tijdens de werken een centraal klachtenmeldpunt te organiseren voor het melden van hinder. De Raad vroeg ook om de informatie over het project in de nabijgelegen gemeenten te verspreiden.

Ter voorbereiding van een **nieuw Mobiliteitsplan Vlaanderen** legde de Vlaamse overheid in juli 2009 drie scenario's, een scenarionota en een overzichtstabel voor aan de SAR Minaraad⁵¹. De Raad onthield zich van een grondige beoordeling van de scenarionota, omdat deze enkel inging op de "externe" factoren die de mobiliteitsontwikkeling beïnvloeden, en niet op de "interne" (zoals de ontwikkelingen inzake milieu en milieubeleid) of de politieke factoren. De ontwikkelingen binnen het milieu- en natuurbeleid kwamen dus helemaal niet aan bod in de scenario's. Het wegverkeer veroorzaakt nochtans luchtverontreiniging en draagt bij tot klimaatsopwarming. Verkeer zorgt ook voor geluidshinder, versnippering en barrièrevorming wat leidt tot een daling van de biodiversiteit. Ten slotte wees de Raad nog op de lichthinder die veroorzaakt wordt door de wegverlichting. Over (groene) fiscaliteit vond de Raad evenmin iets terug in het document.

De Raad drong erop aan om de milieuontwikkelingen van meet af aan mee te nemen bij de afweging van de mogelijke ontwikkelingen en mobiliteitsscenario's. Om de efficiëntie te verhogen van het vele planningswerk dat gebeurt in Vlaanderen, vroeg de Minaraad om de verschillende lopende planningsprocessen (inzake mobiliteit, ruimtelijke ordening, milieu) voldoende op elkaar af te stemmen.

⁵¹ Briefadvies op vraag van het departement Mobiliteit en Openbare Werken over de scenario's voor het ontwerp van Mobiliteitsplan Vlaanderen. SAR Minaraad, 2009|28. De SAR Minaraad keurde het briefadvies unaniem goed op 29 oktober 2009.

6 Financieel beheer 2009

Door de oprichting van de Strategische Adviesraad Minaraad op 1 juni 2009 werd het boekjaar 2009 opgesplitst in 2 delen: enerzijds de periode 1 januari – 31 mei (“oude” Minaraad) en anderzijds de periode 1 juni – 31 december. Op deze manier kon een beginbalans opgemaakt worden bij de start van de SAR Minaraad.

Tijdens het volledige jaar 2009 ontving de (SAR) Minaraad een dotatie van 1.179.000 euro (Administratieve Begroting, LA4170B, “Dotatie aan de strategische adviesraad; Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen”). Verder waren er nog een paar extra inkomsten ten bedrage van 1.945,73 euro. De overdracht van 2008 en de voorgaande jaren was positief en bedroeg 361.351,01 euro. De totale feitelijke financiële middelen in 2009 bedroegen aldus 1.542.296,74 euro.

De werkelijk gedane uitgaven voor de periode 1 januari – 31 mei (oude Minaraad) bedroegen 476.672,33 euro.

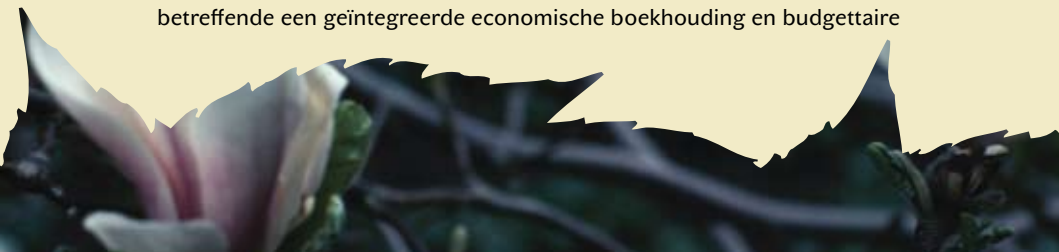
De werkelijk gedane uitgaven voor de periode 1 juni – 31 december (SAR Minaraad) bedroegen 656.408,28 euro.

Voor het volledige jaar 2009 bedroegen de uitgaven dus 1.133.080,61 euro.

Het resterende positieve saldo op 31 december 2009 bedroeg 409.216,13 euro. Dit saldo werd overgedragen naar 2010. Het overschot had in hoofdzaak te maken met het feit dat het personeelkader van de SAR Minaraad niet meer volledig was ingevuld.

Omdat de Minaraad vanouds op een relatief autonome wijze zijn budget beheert, wordt er jaarlijks een verslag opgemaakt door een onafhankelijke revisor. Voor het jaar 2009 zijn er twee revisorverslagen: enerzijds voor de periode 1 januari – 31 mei (oude Minaraad) en anderzijds voor de periode 1 juni – 31 december. Het financiële beheer kreeg de laatste jaren nooit opmerkingen te verwerken.

Sinds 1 juni 2009 is de SAR Minaraad een rechtspersoon en is hij onderworpen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire

rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen. De jaarrekening dient jaarlijks voor 15 maart te worden neergelegd bij het Agentschap Centrale Accounting dat in staat is voor het goedkeuringsproces en voor de overmaking van de rekeningen aan het Rekenhof door de Minister van Financiën en Begroting. De SAR Minaraad dient twee maal per jaar aan het Agentschap Centrale Accounting de stand van uitgaven en inkomsten te rapporteren.

Bijlage 1

Samenstelling secretariaat 2009

Dirk Uyttendaele	02 558 01 37 dirk.uyttendaele@minaraad.be	waarnemend directeur (tot 12 juli 2009), adjunct van de directeur – strategie & governance & milieuhygiëne (vanaf 13 juli 2009)
Jan Verheeke	02 558 01 36 jan.verheeke@minaraad.be	waarnemend secretaris (vanaf 13 juli 2009)
Francis Noyen	02 558 01 38 francis.noyen@minaraad.be	adjunct van de directeur – strategie & governance & milieuhygiëne
Pieter Verbeek		adjunct van de directeur – strategie & governance
Bert De Wel		adjunct van de directeur - milieuhygiëne (tot 6 september 2009)
Bea Kayaerts		adjunct van de directeur - open ruimte (tot 31 mei 2009)
Ignace Decancq	02 558 01 32 ignace.decancq@minaraad.be	adjunct van de directeur – PR & open ruimte
Tim Blockx		adjunct van de directeur – milieuhygiëne (tot 20 februari 2009)
Marlies Fret		adjunct van de directeur – ruimtelijke ordening (tot 14 september 2009)
Katelijne Symens	02 558 01 30 katelijne.symens@minaraad.be	deskundige – algemene ondersteuning
Gwenn Van Acker	02 558 01 35 gwenn.van.acker@minaraad.be	deskundige – directiesecretariaat
Jurgen Sleewaegen	02 558 01 45 jurgen.sleewaegen@minaraad.be	medewerker – ICT & boekhouding
Mick Gijssels		medewerker – algemene ondersteuning

Bijlage 2

Aanwezigheden raadszittingen (1 januari tot 31 mei 2009)

Lijst van aanwezigheden raadszittingen 2009

1 = aanwezig | 0 = afwezig | * = extra raadszitting

0	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Aanwezigen totaal	22	20	22	18	14	16	20	22	8

1	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Aanwezigheden van de voorzitter en de ondervoorzitter									
David H.	1	1	1	1	0	1	0	1	1
Sys M.	1	0	1	1	1	0	1	0	0

2	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Aanwezigheden van de milieu- en de natuurverenigingen									

BOND BETER LEEFMILIEU

EFFECTIEVE LEDEN	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Feyen A.	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Claeys B.	1	1	0	0	0	1	1	1	0
Grietens E.	1	1	1	1	0	0	1	1	0
Dumez L.	0	1	1	0	1	1	0	1	0
Borgo E.	1	1	0	1	0	0	0	0	0
Turf J.	1	0	1	1	0	1	1	1	0

PLAATSVERVANGENDE LEDEN

Pauwels I.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Debrabandere K.	1	1	1	0	0	1	1	0	1
Fiers E.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Van Gils W.	1	1	1	1	1	0	1	1	0
Knapen D.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Desmet M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0

NATUURPUNT

EFFECTIEVE LEDEN	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Vanholme S.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Van Laer L.	1	1	1	0	1	1	0	1	0
De Snijder N.	1	1	1	1	1	0	1	1	0
Lauwaert I.	1	0	1	1	1	1	1	1	0
Gysels J.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Van Steenberghe G.	1	1	1	1	1	1	1	1	0

PLAATSVERVANGENDE LEDEN

Couvreur M.		O	O	O	O	O	O	O	O
Symens P.		O	O	O	O	O	O	O	O
Van den Bossche W.		O	O	O	O	O	1	O	O
Monsaert A.		O	O	O	O	O	O	O	O
Diericx C.		O	1	O	1	O	O	1	O
Stryckers P.		O	O	O	O	O	O	O	O

3 |

Anwezigheden van de organisaties vertegenwoordigd in de SERV

WERKNEMERSORGANISATIES

EFFECTIEVE LEDEN			23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Van Hertbruggen E.	ACLVB	1	O	1	O	O	O	1	1	1	O
Willems T.	ACV	1	1	1	O	O	O	1	1	O	O
Bostyn P.	ABVV	1	1	1	1	O	O	O	1	1	1

PLAATSVERVANGENDE LEDEN

De Clerck T.	ACLVB	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
Ceustermans S.	ACV	O	O	O	O	O	O	O	O	1	O
De Witte C.	ABVV	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O

WERKGEVERSORGANISATIES

EFFECTIEVE LEDEN

Vervoort K.	VOKA	1	1	1	1	1	1	1	O	1	O
Vanden Abeele P.	UNIZO	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

PLAATSVERVANGENDE LEDEN

Van den Bosch M.	VOKA	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
Cattoor N.	UNIZO	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O

LANDBOUWORGANISATIES

EFFECTIEF LID

Penninckx I.	BB	1	O	1	1	O	1	1	1	O
--------------	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

PLAATSVERVANGEND LID

Degelin S.	BB	O	O	O	O	1	O	O	O	O
------------	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

4 |

Aanwezigheden van de vertegenwoordigers van de groene sectorraden

VLAAMSE HOGE BOSRAAD

EFFECTIEF LID	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Van Langenhove G.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PLAATSVERVANGEND LID									
Spaas J.	0	1	0	0	0	0	0	0	1

VLAAMSE HOGE RAAD VOOR NATUURBEHOUD

EFFECTIEF LID	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Roggeman W.	1	1	1	1	1	0	1	1	1
PLAATSVERVANGEND LID									
Kuijken E.	0	0	0	0	0	0	0	0	0

VLAAMSE HOGE RAAD VAN DE RIVIERVISSERIJ

EFFECTIEF LID	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Yseboodt R.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PLAATSVERVANGEND LID									
Coussement M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0

VLAAMSE HOGE JACHTRAAD

EFFECTIEF LID	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Claes J.	0	0	0	0	0	0	1	0	0
PLAATSVERVANGEND LID									
Wille E.	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5 |

Aanwezigheden van de vertegenwoordigers van de gemeentelijke en provinciale overheden

VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN (VVSG)

EFFECTIEF LID	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Verhoeven A.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PLAATSVERVANGEND LID									
Verbanck S.	0	0	0	0	0	0	0	0	0

VERENIGING VAN DE VLAAMSE PROVINCIES (VVP)

EFFECTIEF LID	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Gorlé P.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PLAATSVERVANGEND LID									
Mercy J.	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6 |

Aanwezigheden van de leden, aangeduid door de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

EFFECTIEVE LEDEN	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Verloo M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vinckier C.	0	0	1	0	0	0	0	1	0
Volders M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruyninckx H.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Loots I.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PLAATSVERVANGENDE LEDEN									
Mortier F.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstraete W.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Triest L.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Staessen J.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
De Vocht A.	0	0	0	0	0	0	0	0	0

7 |

Aanwezigheden van de experts van de voorzitter**

	23 jan	* 4 feb	19 feb	12 mrt	* 19 mrt	* 2 apr	29 apr	19 mei	* 29 mei
Casier P.	0	0	0	0	1	0	0	1	0

** Philippe Casier (Landelijk Vlaanderen vzw) werd vanaf 25 januari 2007 toegelaten tot de raadszittingen als expert van de voorzitter.

Bijlage 3

Aanwezigheden raadszittingen (1 juni tot 31 december 2009)

Lijst van aanwezigheden raadszittingen 2009

1 = aanwezig; O = afwezig; (*) = extra raadszitting

0 |

Aanwezigen totaal

	27 aug	10 sep	24 sep	29 okt	* 12 nov	26 nov	17 dec
	18	19	17	16	17	18	17

1 |

Aanwezigheden van de milieu- en natuurverenigingen

BOND BETER LEEFMILIEU

EFFECTIEVE LEDEN

	27 aug	10 sep	24 sep	29 okt	* 12 nov	26 nov	17 dec
Borgo E. later Van Dyck S.	O	O	O	O	O	O	O
Dumez L.	1	1	1	1	1	1	1
Turf J.	1	O	1	1	1	1	1
Van Gils W.	1	1	1	1	1	1	O

PLAATSVERVANGENDE LEDEN

Claeys B. later Debrabandere K.	O	O	O	O	O	O	1
Feyen A.	O	1	1	1	1	1	O
Leemans S.	O	1	O	O	O	O	1
De Ridder K.	O	O	O	O	O	O	O

NATUURPUNT

EFFECTIEVE LEDEN

Roggeman W. (voorzitter)	1	1	1	1	O	1	O
Gysels J.	1	1	1	1	1	O	1
Lauwaert I. later De Snijder N.	O	O	O	O	O	O	O
Van Laer L.	1	1	1	1	1	1	1

PLAATSVERVANGENDE LEDEN

De Snijder N. later Geertsma B.	O	O	O	O	O	O	O
Nys A.	O	O	O	O	1	1	1
Vanholme S.	1	1	1	1	1	1	1
Symens P.	O	O	O	O	O	O	O

Aanwezigheden van de sociaal-economische organisaties

WERKNEMERSORGANISATIES

EFFECTIEVE LEDEN		27 aug	10 sep	24 sep	29 okt	* 12 nov	26 nov	17 dec
Kwanten S.	ACLVB	1	1	0	0	1	1	1
Van Eyck K. later De Wel B.	ACV	0	0	0	0	0	0	0
Bostyn P.	ABVV	0	1	0	1	0	1	0
PLAATSVERVANGENDE LEDEN								
De Clerck T.	ACLVB	0	0	0	0	0	0	0
Ceustermans S.	ACV	0	0	0	0	0	0	0
De Witte C.	ABVV	0	0	0	0	0	0	0

WERKGEVERSORGANISATIES

EFFECTIEVE LEDEN								
Van den Bosch M.	VOKA	0	0	1	1	0	0	0
Vanden Abeele P.	UNIZO	1	1	1	0	1	1	1
PLAATSVERVANGENDE LEDEN								
Vervoort K.	VOKA	1	1	0	0	1	0	1
Cattoor N.	UNIZO	0	0	0	1	0	0	0

LANDBOUWORGANISATIES

EFFECTIEF LID								
Penninckx I.	BB	1	1	1	1	1	1	1
PLAATSVERVANGEND LID								
Degelin S.	BB	0	0	1	0	0	0	0

Aanwezigheden van de organisaties verbonden aan de open ruimte

LANDELIJK VLAANDEREN / HUBERTUSVERENIGING VLAANDEREN

EFFECTIEVE LEDEN		27 aug	10 sep	24 sep	29 okt	* 12 nov	26 nov	17 dec
Casier P.	LV	1	1	1	1	1	1	0
Lecocq Y.	HVV	1	0	1	1	0	1	1

LANDELIJKE GILDEN / VLAAMSE VERENIGING VAN HENGELSPORTVERBONDEN

PLAATSVERVANGENDE LEDEN

Van der Velden M.	LG	O	O	O	O	O	O	1
Coussement M.	VVHV	O	O	O	O	O	O	O

5 |

Aanwezigheden van de socio-culturele organisaties die belangen van consumenten en gezinnen vertegenwoordigen

GEZINSBOND / PASAR

EFFECTIEF LEDEN		27 aug	10 sep	24 sep	29 okt	* 12 nov	26 nov	17 dec
Vanheule A.	GEZINSB	1	O	O	O	O	O	O
Janssens I.	PASAR	1	O	1	1	O	O	O

GEZINSBOND / ONTSPANNING EN VAKANTIE

PLAATSVERVANGEND LEDEN

Van Kalmthout D.	GEZINSB	O	1	O	O	O	O	O
Beuten K.	o & v	O	O	O	O	O	O	1

6 |

Aanwezigheden van de organisaties van de Vlaamse steden en gemeenten en de Vlaamse provincies

VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN (VVSG)

EFFECTIEF LID		27 aug	10 sep	24 sep	29 okt	* 12 nov	26 nov	17 dec
Verbanck S.		O	O	O	O	1	1	1

PLAATSVERVANGEND LID

Verhoeven A.		O	O	O	O	O	O	O
--------------	--	---	---	---	---	---	---	---

VERENIGING VAN DE VLAAMSE PROVINCIES (VVP)

EFFECTIEF LID

Gorlé P.		O	O	O	O	O	O	O
----------	--	---	---	---	---	---	---	---

PLAATSVERVANGEND LID

Mercy J.		O	O	O	O	O	O	O
----------	--	---	---	---	---	---	---	---

Aanwezigheden van de onafhankelijke deskundigen milieu- en natuurbelid

EFFECTIEF LEDEN

Larmuseau I.	1	1	1	0	1	1	0
De Clercq M.	1	1	0	0	0	0	0
De Pauw M.	1	1	0	0	1	1	1
Cuypers K.	0	1	1	1	1	1	0

Bijlage 4

Overzicht adviezen 2009

ADVIES	DATUM	TITEL	STATUUT
2009 01		Jaarverslag 2008	Unaniem
2009 02	23/01	Wijziging Vlarea	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2009 03	23/01	Decreet diepe ondergrond	Onthouding SERV-partners
2009 04	04/02	MBO's SO ₂ met Essencia en VGI	Onthouding SERV-partners
2009 05	04/02	Financiële instrumenten bij DIW	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2009 06	04/02	Voorlopige erkenning RL Schelde-Durme	Unaniem
2009 07	19/02	Nationaal Klimaatplan 2009-2012: stand van zaken	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2009 08	19/02	Wijzigingen Elektriciteitsdecreet & besluit HEB	Onthouding SERV-partners
2009 09	19/02	Reorganisatie van de waterzuiveringssector	Unaniem
2009 10	12/03	Voorproject NEHAP 2008-2013	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2009 11	12/03	Niet-consensusvoorstel jacht WBE Generale Vrije Polders	Unaniem
2009 12	19/03	Soortenbesluit	Onthouding BB, standpunten UNIZO, VOKA, VHBR
2009 13	02/04	VORAo8 Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2009 14	02/04	Actualisatie RSV	Onthouding SERV-partners
2009 15	29/04	Voorlopige erkenning RL Voorkempen	Unaniem
2009 16	29/04	Wildschadebesluit	Onthouding BB
2009 17	29/04	Wijziging energiepremies en ODV	Onthouding SERV-partners
2009 18	29/04	Visiedocument duurzaam geurbeleid	Unaniem
2009 19	19/05	Stroomgebiedbeheerplannen Schelde & Maas	Gezamenlijk Minaraad-SALV-SERV
2009 20	19/05	Vorbereiding MINA-plan 4	Onthouding UNIZO, BB, VOKA
2009 21	29/05	Erkenning NP Brugs Ommeland & Passiefhuis-Platform vzw	Unaniem
2009 22	10/09	Evaluatie werking 2008 regionale landschappen	Unaniem
2009 23	10/09	Duurzame infrastructuur voor Europa	Onthouding UNIZO, BB, VOKA
2009 24	10/09	Tweede sluis Waaslandhaven	Unaniem
2009 25	10/09	VSDO: invulling operationele projecten	Onthouding SERV-partners
2009 26	24/09	Gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen	Gezamenlijk Minaraad-SALV
2009 27	24/09	Definitieve erkenning RL Groene Corridor	Unaniem
2009 28	29/10	Scenario's Mobiliteitsplan Vlaanderen	Unaniem
2009 29	29/10	Consensusvoorstel jacht WBE n°12 Molsbroek	Unaniem
2009 30	12/11	Programmadecreten: begroting 2009 & 2010	Onthouding SERV-partners
2009 31	26/11	Klimaatop in Kopenhagen	Unaniem
2009 32	26/11	Beleidsnota Leefmilieu en Natuur	Unaniem
2009 33	26/11	Aanpassing CHZ-kaai voorhaven Zeebrugge	Unaniem

ADVIES	DATUM	TITEL	STATUUT
2009 34	26/11	Consensusvoorstel jacht WBE Vogelsanck	Unaniem
2009 35	17/12	Definitieve erkenning bosgroep Antwerpen Noord	Unaniem
2009 36	17/12	Definitieve erkenning bosgroep Limburgse Duinen	Unaniem
2009 37	17/12	Erkenning reservaat Bels Broek en Heide	Onthouding BB, LV/LG
2009 38	17/12	Erkenning reservaat Bels Middenloop Velpevallei	Onthouding BB, LV/LG
2009 39	17/12	Erkenning reservaat Poekebeekvallei	Onthouding BB, LV/LG
2009 40	17/12	Niet-consensusvoorstel jacht WBE Generale Vrije Polders	Unaniem
2009 41	17/12	Niet-consensusvoorstel jacht WBE Talingbeke	Unaniem
2009 42	17/12	Koudebruggenbesluit	Gezamenlijk Minaraad-SERV

Bijlage 5 Afkortingenlijst

AFKORTING VERKLARING

ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond
ACLVB	Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
BB	Boerenbond
BBB	Beter Bestuurlijk Beleid
BBL	Bond Beter Leefmilieu
BBT	Best Beschikbare Toepassing
CCIM	Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid
CCS	Carbon Capture and Storage
CDM	Clean Development Mechanism
CHZ	Container Handling Zeebrugge
CIW	Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid
CO2	Koolstofdioxide
DB	Dagelijks Bestuur
DIW	Decreet integraal Waterbeleid
EDO	Educatie voor Duurzame Ontwikkeling
EEA	European Environment Agency
EEAC	European Environmental and Sustainable Development Advisory Councils
EPB	Energieprestatie & Binnenklimaat
ETS	Emission Trading System
EU	Europese Unie
GEN	Grote Eenheden Natuur
GENO	Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling
GUP	Gebiedsdekkende Uitvoeringsplannen
HEB	Hernieuwbare Energiebronnen
HVV	Hubertusvereniging Vlaanderen
INBO	Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
IPO	Interbestuurlijk Overleg voor Plattelandsontwikkeling

LG	Landelijke Gilden
LV	Landelijk Vlaanderen
MBO	Milieubeleidsovereenkomst
MIRA	Milieurapport Vlaanderen
MKBA	Maatschappelijke kosten batenanalyse
MOT	Milieuthema's op Tafel
NARA	Natuurrapport
NEC	National Emission Ceilings
NEHAP	National Environment and Health Action Plan
NKP	Nationaal Klimaatplan
NME	Natuur- en milieueducatie
NOX	Stikstofoxiden
NP	Natuurpunt
OGV	Ontspanning en Vakantie
ODV	Openbare Dienstverplichtingen
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
PWC	Permanente Werkcommissie
REG	Rationeel Energiegebruik
RL	Regionale Landschappen
RSV	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
SALV	Strategische Adviesraad Landbouw & Visserij
SAR	Strategische Adviesraad
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SGBP	Stroomgebiedsbeheerplannen
SMART	Specifiek Meetbaar Acceptabel Realiseerbaar Tijdsgebonden
SO ₂	Zwefeldioxide
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VEA	Vlaams Energie Agentschap
VGI	Verbond van de Glasindustrie
VHBR	Vlaamse Hoge Bosraad
VHJR	Vlaamse Hoge Jachtraad
VHRN	Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud
VHRR	Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij

- VLAREA Vlaams Reglement inzake Afvalvoorkoming en beheer
- VLAREM Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning
- VLEVA Vlaams-Europees Verbindingsagentschap
 - VLIF Vlaamse Investeringsfonds
 - VMM Vlaamse Milieumaatschappij
 - VN Verenigde Naties
- VOKA Vlaams Netwerk van Ondernemingen
- VORA08 Voortgangsrapport 2008
- VRIND Vlaamse Regionale Indicatoren
- VRWB Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid
- VSDO Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling
- VHV Vlaamse Vereniging van Hengelsportverbonden
 - VVP Vereniging van de Vlaamse Provincies
- VVSG Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
- VZW Vereniging zonder winstoogmerk
- WBE Wildbeheerseenheid

NOTITIES

A series of horizontal dotted lines for taking notes, spanning the width of the page.

A series of 20 horizontal dotted lines for writing.

Kliniekstraat 25, 4de verdieping, 1070 Brussel
tel. 02 558 01 30 – fax 02 558 01 31
info@minaraad.be ♦ www.minaraad.be